

Partij voor de Dieren-fractie Noord-Brabant

Statenjaarverslag 2013

Voorwoord

Voor u ligt het statenjaarverslag van de Statenfractie van de Partij voor de Dieren in de provincie Noord-Brabant voor het statenjaar 2013. Het is ons tweede jaarverslag waarin wij als fractie verantwoording afleggen over ons werk in de provincie Noord-Brabant.

Het is duidelijk! De huidige crises kunnen niet worden opgelost met symptoombestrijding, maar vragen radicaal andere keuzes. De Partij voor de Dieren stelt welzijn boven economische groei. Middels vragen en bijdragen, moties en amendementen hebben we ook in 2013 aandacht gevraagd voor natuur en milieu, voor dierenwelzijn en een fundamentele koerswijziging voor de veehouderij. Megastallen Nee!

Ook in 2013 heeft de fractie veel werk verzet en er zijn mooie resultaten geboekt. Het was wederom een bewogen jaar omdat er veel belangrijke onderwerpen zijn besproken in de Staten, zoals de toekomst van de intensieve veehouderij en de inzet van grootschalige mestverwerking. Maar ook de wijze waarop in de provincie Brabant de ecologische hoofdstructuur (EHS), onze natuur, wordt gerealiseerd. De EHS is het equivalent van de groene snelweg van natuur. Verder zijn we trekker geweest van het schaliegasdebat, en voorlopig is het gevaar geweken. In 2013 heeft de fractie 19 amendementen en 17 moties ingediend en zijn er 32 keer schriftelijke vragen en 3 keer mondelinge vragen gesteld. We hebben van ons laten horen, in de Staten en in de pers!

Behalve voor beleidsstukken hebben we als fractie ook zelf een aantal onderwerpen op de provinciale agenda gezet. De koe in de wei, biologisch boeren, het stopzetten van de nachtelijke jacht en een einde aan de ganzenjacht en zwerfkattenjacht, aandacht voor illegale jachtpraktijken en vosvriendelijke gebieden, het voorkomen van de herintroductie van edelherten (omdat ze later worden afgeschoten) en het voorkomen van het gebruik van proefdieren op Landerd campus, aandacht voor bouwplannen op landgoed 'De Utrecht', een halt aan mestvergisters in Brabant en aandacht voor vliegoverlast. Ook heeft de fractie veel aandacht besteed aan het project Logistiek Park Moerdijk, dat volgens ons bij voorbaat mislukt is.

Onze partij zet zich natuurlijk in voor dierenwelzijn. Het gaat slecht met de bijen en daarom hebben we in 2013 het initiatiefvoorstel 'Brabant Bijenland' geschreven en gepresenteerd. Met dit initiatiefvoorstel vragen we in 2014 aandacht voor bijen omdat zij aan de basis staan van ons voedsel. We hebben een succesvolle themamiddag gehouden met meer dan 100 aanwezigen.

We hebben uw hulp ingeroepen bij het bezwaar maken op de Verordening ruimte 2014 die bepaalt hoe Brabant er ruimtelijk uit komt te zien. We willen meer natuur, geen megastallen en geen mestvergisters. En dat is goed gelukt met tientallen reacties van onze Brabantse leden! We vragen ook in 2014 uw hulp, want **de provinciale verkiezingen komen er aan in 2015**, en het is tijd om ons te organiseren!

Voor steeds meer mensen is duidelijk dat de Partij voor de Dieren geen single issue-beweging is, maar de enige partij met een planeetbrede visie op duurzaamheid en die mededogen en duurzaamheid hogere prioriteit geeft dan economische belangen. Het toenemend aantal leden in de provincie Noord-Brabant getuigt daar nog steeds van! We blijven ons inzetten voor dierenwelzijn, met hernieuwde kracht en vol enthousiasme.

Met vriendelijke groet,

Marco van der Wel,
fractievoorzitter Partij voor de Dieren, Noord-Brabant.

Den Bosch, 31 januari 2014

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Doelstellingen 2013	4
Persberichten	6
Perspublicaties	7
Amendementen en moties	9
Vragen	11
'Brabant Bijenland' initiatiefvoorstel	12
PS debatbijdragen	13
Opinieartikelen	30

Doelstellingen 2013

De Partij voor de Dieren vindt dat de provincie in haar activiteiten veel aandacht moet schenken aan de bescherming van dieren en het dierenwelzijn actief moet bevorderen.

De provincie speelt in ons land een belangrijke rol in de ruimtelijke ordening, het milieubeheer en de natuurbescherming. Daarom heeft de provincie een belangrijke verantwoordelijkheid in de zorg voor veel dieren. Samen met het waterschap is de provincie verantwoordelijk voor het beleid en beheer van het water met de daarin levende dieren. Zorgvuldig omgaan met het omringende leven en het leefmilieu is complex, zeker als menselijke belangen, zoals de economie, ruimte voor huisvesting en behoefte aan delfstoffen steeds prevaleren. Het beleid van de provincie dient hierop gebaseerd te zijn.

De Partij voor de Dieren wil naar een streekgebonden en biologische productie van voedingsmiddelen.

De voedselproductie in Nederland is vooral gericht op kwantiteit en niet op kwaliteit. Minder dan 3% van ons voedsel is geproduceerd op een verantwoorde wijze zonder chemische bestrijdingsmiddelen, zonder kunstmest of op een manier die rekening houdt met het welzijn van dieren. De Partij voor de Dieren pleit voor voedselproductie waarbij een respectvolle omgang met dieren voorop staat. Dit betekent dat het accent vooral moet liggen op de productie van plantaardige eiwitten. Bij de productie van voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong heeft de zorg voor het welzijn van het dier prioriteit. In het provinciehuis dienen biologische maaltijden geserveerd te worden en zouden veganistische en vegetarische menu's moeten zijn. De provincie dient een einde te maken aan de intensieve veehouderij en zich in te zetten voor een dier- en natuurvriendelijke landbouw, die per definitie ook mensvriendelijk is.

De Partij voor de Dieren wil dat het faunabeleid wordt gebaseerd op objectief wetenschappelijke gegevens.

De diversiteit aan planten, dieren en ecosystemen vormt de basis voor onze voedselproductie en onze economie. Maar in ons land worden de natuur en de biodiversiteit bedreigd en de water-, bodem- en luchtkwaliteit in Noord-Brabant behoren tot de slechtste van Europa. Natuurgebieden verdwijnen door de oprukkende verstedelijking. De natuur die overblijft, staat ook onder druk. Uitstoot van schadelijke stoffen door industrie, verkeer en de intensieve veehouderij, maar ook het gebruik van bestrijdingsmiddelen tasten de omringende natuur aan. De Partij voor de Dieren vindt dat de provincie ervoor moet zorgen dat het faunabeleid wordt gebaseerd op objectief wetenschappelijke gegevens en wordt gevoerd in overeenstemming met de Flora- en faunawet. Ook dient de provincie net zo zorgvuldig om te gaan met ingeburgerde exoten, bijvoorbeeld de muskusrat, de wasbeer en de halsbandparkiet, als met inheemse diersoorten. De provincie verleent geen vergunningen of ontheffingen meer aan hobbyjagers voor het afschieten van wilde dieren.

De Partij voor de Dieren wil investeren in een goed vestigingsklimaat in Brabant.

De provincie kan bijdragen aan een goed en veilig woon- en leefklimaat, en daarmee uiteindelijk ook aan een goed vestigingsklimaat voor ondernemingen, door voldoende te investeren in natuur en cultuur, en waterveiligheid. Economie en werkgelegenheid worden vooral bepaald door macro-economische factoren en Rijksbeleid. De provincie kan invloed uitoefenen via het budget voor wegen en OV-infrastructuur en de aanbestedingen voor de eigen uitgaven. Daarin zijn betere en meer echt duurzame keuzes te maken. De provincie investeert samen met gemeenten en vervoerders in beter openbaar vervoer zoals metro, sneltram en snelbusverbindingen.

Verder investeert de provincie de ESSENT-gelden alleen in echt duurzame projecten. De kleine bosgebieden die in de vorige periode uit de EHS zijn gehaald, moeten als belangrijke verbindende

tussenstappen ten behoeve van migratie van soorten opnieuw in de EHS worden opgenomen. De EHS wordt onverminderd gerealiseerd, de provincie stelt hiervoor de benodigde financiële middelen beschikbaar. In plaats van Landbouw OntwikkelingsGebieden kunnen Bos OntwikkelingsGebieden aangewezen worden. De bomen in een dergelijk gebied, fungeren als klimaatregelaars en stoffilters, onmisbaar in Brabant gezien de slechte luchtkwaliteit

De Partij voor de Dieren vindt dat het energieverbruik in Brabant veel lager en duurzamer moet.

De provincie investeert in technieken die duurzaam zijn zoals isolatie, zonne- en windenergie, elektrisch vervoer en energiebesparing. Dit kan door energie te beprijsen, door regels te stellen en door innovatie te stimuleren. Het besparen van energie is het goedkoopste deel van de oplossing. Van de duurzame bronnen zullen windenergie, zonne-energie en aardwarmte de belangrijkste bijdrage moeten leveren. Verder pleiten wij voor het stimuleren van milieuvriendelijker vervoer en voor het terugdringen van woon-werkverkeer. Door het bewerkstelligen van een afname van 3% auto's wordt het fileprobleem grotendeels opgelost zodat grote investeringen in autosnelwegen, zoals de ruit bij Eindhoven van 750 miljoen euro, in de toekomst niet meer nodig zijn. Vermindering van het vervoer en energiezuinig vervoer dienen daarom door de provincie bevorderd te worden. Om files en de uitstoot van CO₂, fijnstof en andere schadelijke uitlaatgassen terug te dringen moet de provincie (deeltijd) thuiswerken stimuleren en om het goede voorbeeld te geven gaat de provincie in haar eigen organisatie 'het nieuwe werken' toepassen.

Het provinciebestuur heeft als taak goed te luisteren naar de inbreng en wensen van haar inwoners.

Burgerparticipatie moet worden gestimuleerd waardoor de betrokkenheid van Brabanders bij hun omgeving vergroot kan worden. Wij hechten veel belang aan de individuele vrijheid van burgers, maar deze mag geen inbreuk maken op de vrijheid en het welzijn van anderen. De tolerantie binnen onze samenleving is een groot goed, maar tolerantie vormt geen vrijbrief om schadelijke vormen van oprukkende intolerantie te gedogen. Mensen hebben de vrijheid om te leven volgens hun eigen culturele gewoonten voor zover deze niet strijdig zijn met de wet en de vrijheden van anderen, waaronder die van dieren. Mensen hebben recht op een veilige, schone en zorgvuldig vormgegeven omgeving.

Persberichten

Hieronder een lijst met persberichten die naar de media zijn gestuurd.

<i>Datum</i>	<i>Titel</i>
8 januari	De Partij voor de Dieren heeft grote twijfel over Parmareis
11 januari	Partij voor de Dieren vraagt om stilleggen windmolenparken in Brabant
5 februari	Alleen kwalitatieve ontwikkelruimte: Meer met minder dieren!
5 februari	Verplaatsing veehouderij: verplaatsing van het probleem
6 februari	Provincie geeft koeienboer alle ruimte
6 februari	Mestvergister: Antibiotica
6 februari	Partij voor de Dieren en Megastallen-née in protest tegen Megastallen
6 februari	Ontwikkelruimte veehouderij bestaat alleen op papier
7 februari	Teleurstellende uitkomst conferentie veehouderij
13 februari	Statenfracties Noord-Brabant op werkbezoek luchthaven Seppe
20 februari	Partij voor de Dieren stelt vragen over explosie mestsilo
22 februari	Partij voor de Dieren stemt niet in met ontwikkeling Airparc Seppe
26 februari	Esther Ouwehand bezoekt mestvergisters in Brabant
13 maart	Mestvergisters? Eerst de onderste steen boven!
20 maart	Ludieke actie tijdens bespreking transitie veehouderij
22 maart	Partij voor de Dieren: Maatlat duurzame veehouderij rijp voor prullenbak!
26 maart	Partij voor de Dieren stelt vragen over nieuwbouw in stiltegebied Hilvarenbeek
27 maart	Partij voor de Dieren steunt Oosterwijkse gemeenteraad in strijd tegen Mega-varkensstal
17 april	PvdD en Bollenboos openen meldpunt landbouwgif
26 april	Partij voor de Dieren stelt vragen over uitbreiding vergister Biomoer te Bergen op Zoom
6 mei	Partij voor de Dieren stelt vragen over risico's mestvergisters
10 mei	Partij voor de Dieren: Dieren de dupe door omleiding Zuid-Willemsvaart
10 mei	Partij voor de Dieren vraagt duidelijkheid over bouw in landgoed de Utrecht
21 mei	OSN en Partij voor de Dieren stellen vragen over de uitbreiding van safaripark de Beekse Bergen
17 juni	Partij voor de Dieren peilt natuurschade door waterbedrijf Evides
21 juni	De vervuiler betaalt weer, geen milieuvergunning meer in de uitverkoop!
25 juni	Breuk Klankbordgroep: Partij voor de Dieren stelt vragen over voortgang schaliegasonderzoek
28 juni	Edelhert niet welkom in het Groene Woud
28 juni	De Groote Meer dreigt onherstelbaar vervuild te raken
1 juli	Partij voor de Dieren: Edelhert krijgt geen eerlijke kans in Groene Woud
5 juli	Partij voor de Dieren maakt zich zorgen om edelherten
9 juli	Partij voor de Dieren: Wordt provincie promotor van jacht op ganzen?
23 oktober	Partij voor de Dieren wil vosvriendelijke gebieden
1 november	Partij voor de Dieren: Natuur in Steenberghe verliest door nieuwe Verordening ruimte
13 november	Behoud van tuinbouw door investering in Brabantse bijen
15 november	Partij voor de Dieren veegt mestvergister van de kaart
15 november	Partij voor de Dieren verklaart Brabant zwerfkatvriendelijk
20 november	Brabant blijft onrendabele mestvergisters financieren
27 november	Partij voor de Dieren en Gedeputeerde Staten: Laat vos gans bestrijden

5 december	Partij voor de Dieren: Brabantse koeien moeten terug in de wei!
6 december	Partij voor de Dieren eist stopzetten nachtelijke jacht
13 december	Provincie blijft dieronvriendelijk inkopen
20 december	Partij voor de Dieren: Provincie verslikt zich in LPM-rapport

Perspublicaties

Hieronder een selectie van publicaties in de media waarin onze fractie is genoemd. Op [de website van de fractie](#) wordt een actuele lijst van perspublicaties bijgehouden.

<i>Datum</i>	<i>Medium</i>	<i>Titel</i>
8 januari	Omroep Brabant	Politiek vindt vergadersessie van provincie Brabant in Parma een 'snoepreisje'
9 januari	BN De Stem	'Spoedoverleg over Parmareis'
25 januari	Omroep Brabant	Provincie verbiedt jacht op wilde eend en knobbelzwanen
1 februari	Brabants Dagblad	'Geen Brabants geld meer in sloop veestallen'
16 februari	BN De Stem	PvdD: sluit Abdijlaan Ossendrecht af
20 februari	Omroep Brabant	Partij voor de Dieren stelt Statenvragen over explosie mestsilo Rijkevoort
23 februari	BN De Stem	Bedrijfsterrein Seppe mag, ondanks 'zwijgende' ambtenaren provincie
25 februari	BN De Stem	Seppe: wijziging bestemmingsplan is de volgende stap in lange procedure
14 maart	Eindhovens Dagblad	Partij voor de Dieren: zet plannen mestfabrieken in ijskast
29 maart	BN De Stem	Mogelijke verhuizing megastal
7 april	VLOH-Radio	Radiointerview over bouw in De Utrecht (vanaf 47:15)
26 april	BN De Stem	Vragen van PvdD Moerstraten over uitbreiding van Biomoer
16 mei	Brabants Dagblad	Statenvragen over opening proefdiercentrum Schaijk
3 juli	Woensdrechtse Bode	PvdD in bres voor Grote Meer
30 juli	Moerdijkse Bode	PvdD en SBBM kritisch over haalbaarheid LPM
22 augustus	De Telegraaf	Bewegingsjacht op zwijn Leenderbos werkt niet
22 augustus	Omroep Brabant	Wild zwijn laat zich niet met zachte hand uit Leenderbos verjagen
30 augustus	Omroep Brabant	Brabantse politiek twijfelt aan nut Logistiek Park Moerdijk
2 september	Omroep Brabant	'Zeehaven Moerdijk verliest 34,5 miljoen euro door risicovolle derivaten'
11 september	Moerdijkse Bode	'Gedeputeerde slaat plank mis'
16 september	Dichtbij	Partij voor de Dieren wil opheldering over tunnel Dommeldal
19 september	BN De Stem	'Haal voorstel Logistiek Park Moerdijk van agenda'
20 september	BN De Stem	Logistiek Park Moerdijk niet van agenda Provinciale Staten gehaald
25 september	Brabants Dagblad	Oude Bok 'Toon' in Loon op Zand is gered
30 oktober	Omroep Brabant	'Ook illegale jachtpraktijken in Leenderbos' stelt Partij voor de Dieren, onderzoek geëist
30 oktober	MSN Nieuws	Partij voor de Dieren: 'Brabantse jacht door de mangel' na doodslaan vosjes in Deurne
30 oktober	Dichtbij	Partij voor de Dieren wil nader onderzoek naar illegale

1 november	Gezien Gemert	jachtpraktijken Partij voor de Dieren is tegen nog een nertsenfarm in Gemert-Bakel
16 november	Knak de worst.nl	Meerderheid PS is niet tegen subsidie aan mestvergisters
23 november	Vrij Nederland	De eliminatie van Moerdijk. Hoe je een dorp laat verdwijnen
26 november	De Weekkrant	Jeugd in debat met Statenleden
6 december	Omroep Brabant	Partij voor de Dieren eist stopzetten van nachtelijke jacht op vossen en konijntjes
23 december	BN De Stem	Vragen over persbericht Logistiek Park Moerdijk

Amendementen en moties

De Partij voor de Dieren heeft in 2013 19 amendementen en 17 moties ingediend. Eén amendement is door Provinciale Staten aangenomen, alsook twee moties. Daarnaast heeft de fractie nog een aantal moties samen met andere fracties ingediend, waarvan de belangrijkste in de onderstaande tabel zijn opgenomen.

Met het aangenomen amendement zijn de kosten voor het aanvragen van een milieuvergunning voor de veehouderij in oude staat hersteld. In september 2012 is dit tarief teruggebracht van 3.206 euro naar 656 euro. Het amendement zorgt in 2013 en 2014 voor een kostenbesparing van ruim 7,5 miljoen euro.

Met één van de aangenomen moties werd Gedeputeerde Staten opgedragen (een) onafhankelijk(e) onderzoek(en) uit te laten voeren over mestvergistings, waarin onder andere de onderwerpen volksgezondheid en leefbaarheid worden behandeld. De uitvoering van deze motie was echter wat teleurstellend – de provincie heeft enkel naar bestaande rapporten verwezen – maar de kwestie mestvergisters is nog niet voorbij.

De andere aangenomen motie heeft tot doel om te onderzoeken in hoeverre knelpunten (bijv. overlast veroorzakende stallen) in de veehouderij kunnen worden opgelost middels de 'ruimte voor ruimteregeling'. De 'ruimte voor ruimteregeling' staat toe dat in plaats van een stal een of meerder woningen mogen worden gerealiseerd en dat uitstootrechten daarbij worden ingetrokken. Daarnaast heeft de fractie een motie van afkeuring ingediend wegens de afschaffing van het Gecorrigeerd Emissieplafond (GEP). De fractie was zeer teleurgesteld in Gedeputeerde Staten dat zij op deze wijze meer mogelijkheden scheppen voor de uitstoot van ammoniak door veehouderijen. Volgens de fractie is er absoluut geen ruimte voor meer uitstoot en dat was de reden om de motie in te dienen.

Hieronder twee lijsten van de door de fractie ingediende amendementen en moties, gegroepeerd per Statenvergadering. Alle amendementen en moties zijn op [de website van de fractie](#) na te lezen.

Moties

Datum	Titel	Ingediend door*	Status
25 januari	Jaar van de bij	PVV, VVD, 50PLUS, OSN, PvdD	Ingetrokken
25 januari	Overgangsregelingen dierrechten rund-/melkvee	PvdD	Verworpen
25 januari	Windmolens en vleermuizen	PVV, PvdD	Ingetrokken
22 februari	Transitie naar een zorgvuldige veehouderij 2020: casus Prinsenbeek	GL, PvdD	Aangenomen
22 maart	Informatie mestvergisters	PvdD	Aangenomen
22 maart	Motie van afkeuring	PvdD	Verworpen
22 maart	Ruimte voor ruimte bij knelpunten regeling	GL, PvdD	Aangenomen
17 mei	Controle en handhaving provinciale vliegvelden	PvdD	Ingetrokken
17 mei	Spuiwater biologische luchtwassers	SP, CDA, VVD, PvdA, GL, 50PLUS, OSN, D66, PvdD	Aangenomen
17 mei	Transparantie van de Agrarische Adviescommissie Bouwaanvragen	PVV, PvdD	Verworpen
20/21 juni	80 is 80 en bespaar 80 miljoen	PvdD	Verworpen

20/21 juni	Ecologische winst grondstrategie	PvdD	Verworpen
20/21 juni	Energiefonds – duurzaam voedsel	PvdD	Verworpen
20/21 juni	Ganzen	PvdD	Verworpen
20/21 juni	N279-Noord: enquête voor gebruikers	PvdD	Verworpen
20/21 juni	Onverwijld vaststellen beheersplannen Brabantse Natura 2000-gebieden	PvdD	Verworpen
20/21 juni	Voorjaarsnota: Draaiboek voor de overdracht van de jeugdzorg	PvdD	Verworpen
20/21 juni	Voorjaarsnota: vrijval ILGgelden voor aankoop EHS	PvdD	Ingetrokken
20 september	Controle en handhaving provinciale vliegvelden	GL, PvdD	Ingetrokken
15 november	Beëindiging afschot van katten	PvdD	Verworpen
15 november	Begroting 2014: onderzoek relatie geurbelasting en –hinder	PvdA, D66, GL, OSN, SP, 50PLUS, PvdD	Aangenomen
15 november	Biomassa alliantie	OSN, GL, PvdD	Verworpen
15 november	Financiering mestvergisters	PvdD	Verworpen
13 december	Biologische inkoop door de provincie Noord-Brabant	PvdD	Verworpen

*De eerstgenoemde fractie is de hoofddiener van de motie

Amendementen

Datum	Titel	Status
22 februari	Verwijderen bouwblokken boskavels klokkenberg (Breda)	Verworpen
22 februari	Verwijderen stedelijk zoekgebied bedrijventerrein vliegveld Seppe	Verworpen
22 maart	Definitie grondgebondenheid in Verordening Ruimte	Verworpen
22 maart	Definitie weidegang in Brabants beleid	Verworpen
22 maart	Zorgvuldige mestverwerking	Verworpen
20/21 juni	Amendement wijziging legesverordening	Ingetrokken
20/21 juni	Breedbandfonds, stimuleren decentrale kantoorlocaties	Verworpen
20/21 juni	Energiefonds duurzame inzet in duurzame energie	Verworpen
20/21 juni	Energiefonds, extra inspanning voor maatschappelijke instellingen	Verworpen
20/21 juni	Extra inspanning handhaving verordening stikstof	Verworpen
20/21 juni	Innovatiefonds met minder maatschappelijke risico's	Verworpen
20/21 juni	Toevoeging besluit Voorjaarsnota: kostendekkendheid leges NBwetvergunning	Aangenomen
20 september	Artikel 8 zorgvuldige veehouderij	Ingetrokken
20 september	Dierenwelzijn deel van zorgvuldige veehouderij	Verworpen
1 november	Wijziging aanduiding EHS gemeente Steenberg	Verworpen
15 november	Brabant Bijenland: Bijenlint	Ingetrokken
15 november	Brabant Bijenland: Impuls lokale initiatieven	Ingetrokken
15 november	Brabant Bijenland: Opleiding beleidsmedewerkers en imkers	Ingetrokken
15 november	Pilot Brabant Bijenland agrarisch gebruik	Ingetrokken

Vragen

Hieronder een lijst met de schriftelijke en mondelinge vragen die de fractie heeft ingediend. Alle vragen en de antwoorden zijn op [de website van de fractie](#) na te lezen.

Datum	Onderwerp
1 januari	Vragen over toekomst logistiek park Moerdijk LPM
14 januari	Vragen over vleermuissterfte veroorzaakt door windturbines in Brabant
28 januari	Vragen over de gevolgde procedures inzake een jachtstop in Brabant
20 februari	Vragen over de opengescheurde mestsilo te Rijkevoort
26 maart	Vragen bouwplannen in een stiltegebied in Hilvarenbeek
28 maart	Vragen over voortgang vergunningverlening uitbreiding vleesvarkenshouderij Lavi B.V. Dorst
26 april	Vragen betreffende uitbreiding mestvergistingsinstallatie BioMoer Roosendaal
7 mei	Vragen over de gevaren van het gebruik van mestvergisters
10 mei	Vragen over voortgang van de beoogde bouw in stiltegebied in Hilvarenbeek
17 mei	Mondelinge vragen mestverwerkingsinstallatie Gemert-Bakel
17 mei	Mondelinge vragen over de opening van Landerd Campus (op 16 mei) door gedeputeerde Pauli
21 mei	Vragen over voortgang Beekse Bergen
18 juni	Vragen over waterwinning Evides monitoring convenant 'Winning Brabantse Wal'
25 juni	Vragen over het uittreden uit de klankbordgroep schaliegasonderzoek
28 juni	Vragen over de voorgenomen subsidieaanvraag van de provincie Noord-Brabant aan de Europese Unie voor herstelmaatregelen van het gebied rond de Groote Meer en Kleine Meer
1 juli	Aanvullende vragen over de plannen voor de herintroductie van het edelhert in het Groene Woud
9 juli	Vragen over de afzet van gedode ganzen in de markt
18 juli	Vragen over het Logistiek Park Moerdijk (LPM), de uitlatingen van gedeputeerde De Boer in BN de Stem en onze zorgen over financiële verliezen van het havenschap uit eerder aan- en verkopen van gronden
6 augustus	Vragen over wilde zwijnen in Brabant
21 augustus	Vragen over vermindering van weidegang
29 augustus	Vragen over verlaging van natuurcompensatiebijdrage duurzaam industriepark Cranendonck
1 september	Vragen over de financiële positie van het havenschap Moerdijk en (mogelijke) verliezen op derivaten
16 september	Vragen over de wens van de gemeente Eindhoven voor een tunnel onder het kwetsbare natuurgebied Dommeldal
27 september	Vragen over overeenkomst provincie Noord-Brabant met drinkwaterbedrijven Evides en Brabant Water
4 oktober	Vragen over de plannen voor een pilotproject om de verwerking en afzet van natuurvlees vorm te geven
10 oktober	Vragen over de bouwstop in de veehouderij en mogelijke uitbreidingen in de veehouderij op een bestaand bouwblok
14 oktober	Vragen over de toevoeging van een vijfde expert aan het nieuwe onderzoek betreffende het Logistiek Park Moerdijk
29 oktober	Vragen over de komst van een nieuwe nertsenfarm in de gemeente Gemert-Bakel
31 oktober	Vragen over de jacht op wilde zwijnen in Heeze-Leende
1 november	Mondelinge vragen over jachtmisstanden in Deurne

4 november	Vragen over de jacht op de vos en het instellen van vosvriendelijke gebieden om schade door ganzen te beperken
6 december	Vragen over de jacht op vossen in het donker
13 december	Vragen over uitbreiding de Kooi in de gemeente Woensdrecht
16 december	Vragen over de voortgang in het proces van vergunningverlening /verplaatsing van Lavi B.V.
20 december	Vragen over het persbericht van GS over de berichtgeving aangaande de second opinion 'Logistiek Park Moerdijk'

‘Brabant Bijenland’ initiatiefvoorstel

76 Procent van alle voedselgewassen is afhankelijk van bestuiving door insecten. Dat komt overeen met 35 procent van onze voedselproductie! Ondertussen gaat het niet goed met de bijen in Brabant. De bijensterfte in Brabant is al een aantal jaren aanzienlijk hoger dan in andere gebieden in Nederland, gemiddeld sterven er in de winter ongeveer 8 % meer bijen dan gemiddeld in Nederland. In Brabant is het behoud en de versterking van een gunstige leefomgeving voor bijen van cruciaal belang om bijensterfte te voorkomen. Versterking van de leefomgeving is hard nodig en niet alleen van groot belang voor de natuur maar ook voor het veiligstellen van de landbouwproductie.

De fractie is in 2013 begonnen aan een initiatiefvoorstel ten behoeve van het beperken van de bijensterfte in Noord-Brabant. Het initiatiefvoorstel bevat maatregelen ter bevordering van een bijvriendelijke leefomgeving met positieve effecten voor economie en ecologie. Het initiatiefvoorstel is [hier](#) in te zien.

PS debatbijdragen

Hieronder staan de belangrijkste bijdragen die ons Statenlid, Marco van der Wel, heeft geleverd bij debatten tijdens Statenvergaderingen. De debatbijdragen zijn ook na te lezen op [de website van de fractie](#). Hier eerst een tabel met een overzicht van de belangrijkste debatbijdragen.

Datum	Onderwerp
25 januari	Overgangsregeling dierrechten
22 februari	Vliegveld Seppe
22 februari	Klokkenberg (Breda)
22 maart	Transitie naar zorgvuldige veehouderij 2020
22 maart	Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013
19 april	Kennis en onderzoek
17 mei	Campus in Landerd
17 mei	Jaarstukken 2012
17 mei	Verordening luchthavenbesluit luchthaven Seppe
20 en 21 juni	Voorjaarsnota 2013
20 en 21 juni	Inpassingsplan N279-Noord
20 en 21 juni	Instelling fondsen 2e tranche Investeringsagenda
20 en 21 juni	Grondstrategie realisatie EHS - kaderstellend
20 september	Eerste wijziging Verordening treasury Noord-Brabant
20 september	Planontwikkeling Logistiek Park Moerdijk
20 september	Vorbereidingsbesluit zorgvuldige veehouderij
27 september	Mogelijke winning schaliegas in Brabant
1 november	Wijziging Verordening ruimte 2012, kaartaanpassingen 4
1 november	Wijziging van de Verordening ruimte 2012, intrekking artikel 9.6 en aanvullend besluit ten behoeve van het Vorbereidingsbesluit zorgvuldige veehouderij van 20 september 2013
15 november	<i>Nog niet beschikbaar</i>
13 december	<i>Nog niet beschikbaar</i>

25 januari

Overgangsregeling dierrechten

Voorzitter! Wij zijn blij verrast door de mededeling van de staatssecretaris in een brief aan onze Staten dat zij een knoop gaat doorhakken inzake dierrechten, de rundveehouderij en de melkveehouderij. Ook wij zijn daarover erg bezorgd en dat hebben wij u in een notitie laten weten. Wij willen voorkomen dat de rundveestapel in Brabant nog verder groeit. Op dit moment zijn er ongeveer 600.000 koeien in Brabant. Als wij verder niets doen, steven wij af op een aantal van ruim meer dan één miljoen zonder dat de provincie daaraan verder iets kan doen. Wij zijn dus blij met die insteek van de staatssecretaris.

Onze Staten hebben op 7 december 2011 de motie "Genoeg, geen vee erbij" aangenomen. Daarin wordt gesteld dat wij alles in het werk moeten stellen om de veestapel terug te dringen. (...) Wij zitten nu op 600.000 stuks. Als wij zien hoeveel vergunningen er nog openstaan, zitten wij dadelijk op ruim één miljoen. Wij kunnen die groei nog een halt toeroepen door heel goed te kijken naar de milieuvergunningen en gemeenten te vragen om te kijken naar de bouwvergunningen. Daarom willen wij dat er een overgangsregeling wordt ingesteld. Wij kunnen daarover natuurlijk nog praten, maar wij moeten ergens een start maken. Op de werkconferentie over de veehouderij moeten er echt spijkers met koppen worden geslagen.

22 februari**Vliegveld Seppe**

Wij vinden dat een provincie zorgvuldig moet handelen, en hebben moeten constateren dat de aanpassingen van de Verordening Ruimte zonder veel onderbouwing worden voorgesteld. Daar maken we ons ernstige zorgen over.

In de aanloop naar deze Statenvergadering is het afwegingskader ter sprake gekomen waarop wij als Staten een keuze moeten maken of een stedelijk zoekgebied kan worden aangewezen. Het gaat er hierbij om of volgens de lagenbenadering er strijd is met een provinciaal belang. We hebben ons uiterste best gedaan om de essentiële zaken, afwegingskaders, boven tafel te krijgen. Dat via discussie in de commissie, technische vragen, een werkbezoek en expliciet door het onderliggende stuk goed te bestuderen. Het blijkt lastig te zijn om de kaders helder te krijgen.

Bezien dat de afwegingskaders niet helder zijn is onze conclusie dat wij als staten zelf gaan over deze afwegingen en de belangen van de provincie, dus wij bepalen zelf of een plan in strijd is met een provinciaal belang. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat er bij de voorliggende wijzigingen van de Verordening Ruimte verschillende provinciale belangen worden geschaad, ik hoop dat andere fracties dat ook zullen in zien. Aan het einde van ons betoog kom ik er specifiek op terug.

We hebben bezwaar tegen uitbreiding van vliegveld Seppe met een extra industrieterrein. Er zijn lege Industrieterreinen voldoende in de regio. Daarmee is er strijdigheid met de provinciale belangen. Er wordt in de Verordening Ruimte geen onderscheid in gewoon industrieterrein of luchtvaartgebonden industrieterrein. Die afweging kunnen wij als Staten ook niet sec maken. De vraag is simpelweg of er een stedelijk zoekgebied aangewezen kan worden. De vraag of het luchtvaartgebonden of luchtvaart gerelateerd is doet verder niet ter zaken. Aangezien er voldoende lege industrieterreinen in de regio zijn, is er dus strijdigheid met een provinciaal belang. We moeten niet voor de leegstand bouwen maar eerst moeten oude terreinen worden hergebruikt, en die terreinen zijn er voldoende in Halderberge, Etten Leur en Roosendaal.

Als we puur kijken naar luchtvaartgebonden industrie, zoals maintenance en onderhoud, dan hebben we daar als provincie ook beleid voor. Hiervoor willen wij als provincie deze industrie clusteren bij Aviolande, dat kunt u terugvinden in diverse beleidsstukken. Om die reden hebben wij als provincie ook een deelneming in Aviolanda via de BOM. Over 2012 hebben we als provincie, via de BOM, ook een verlies van ruim 1 miljoen moeten nemen omdat er weinig voortgang is in de aanwas van geïnteresseerde bedrijven voor Aviolanda. In die zin lijkt het vrij zinloos om tegenover onze commerciële belangen een nieuwe concurrent te formeren op vliegveld Seppe. Oftewel, door een ongebreidelde uitbreiding van industrieterreinen voor luchtvaartbedrijven creëren wij als provincie een overschot en dus leegstand in de provincie. We begrijpen de wens van de ondernemer/eigenaar om een lokaal klein vliegveld rendabel te maken, echter als investeerder moet je ook beseffen wat je koopt. De bezwaren van een klein vliegveld in open landelijk gebied met beperkte vliegmogelijkheden waren op voorhand duidelijk. Er zijn Statenleden en burgerleden die dat kunnen bevestigen. Dat deze problemen nu moeten worden opgelost door ruimtelijk ingrijpend in te grijpen door de aanleg van een nieuw industrieterrein, al of niet luchtvaart gerelateerd of luchtvaart gebonden, vinden wij niet acceptabel.

Tijdens ons werkbezoek hebben we kunnen constateren dat op korte afstand van het vliegveld de provincie investeert in een ecologische verbindingzone. De EVZ kibbelvaart ligt misschien dichterbij de snelweg dan bij het (geprojecteerde) stedelijk zoekgebied. Echter zowel de snelweg als de kibbelvaart zijn bestaande situaties. Op die basis is ook de kibbelvaart een EVZ waar provincie en gemeente ruim een miljoen in investeren. Het houdt geen rekening en had geen rekening hoeven houden met een industrieterrein op enkele honderden meters afstand. Wij vinden dat er een provinciaal natuur belang in het geding waarbij deze nieuwe natuur wordt aangetast. Ik heb geluiden gehoord, en kijk nu even rechts van het midden, dat we na het aanwijzen van het stedelijk zoekgebied, net zo goed het LHB kunnen aanpakken en uitbreiden. Uitbreiden in de zin van

vliegbewegingen wordt daarmee bedoeld. Het doet nu niet ter zake, maar ik wil toch verwijzen naar zorgvuldigheid. Eerder is een convenant getekend tussen omwonenden en het vliegveld om het aantal vliegbewegingen te beperken. Het LHV en een convenant met de omwonenden, gemeente, en provincie, zijn niet zo maar tot stand gekomen. En het zou niet behoorlijk deze afspraken uit het verleden zo maar aan de kant te zetten. Als provincie moeten we me alle belangen rekening houden, niet alleen commerciële belangen.

Dan nu terug naar de lagenbenadering. De lagenbenadering stelt eigenlijk niet voor, dus wij vinden het niet correct dat de provincie daar op terugvalt als legitimatie voor uitbreiding van een vliegveld. De provincie stelt dat beoordeling plaats vindt op basis van openbare en door PS vastgestelde stukken. Die heeft iedereen kunnen lezen.

De provincie geeft daarin aan dat gelet de ligging van het gebied, ingeklemd tussen hoofdinfrastructuur en het bestaande vliegveld, er geen bezwaar bestaat tegen de opname van het zoekgebied stedelijke ontwikkeling. En dat het gebied wel ligt binnen een 25 jaarszone (grondwaterwingebied). De provincie sluit stedelijke ontwikkeling echter niet uit maar verbinden daaraan alleen nadere voorwaarden.

Ik heb overigens over die voorwaarden niets gelezen, en wij zijn van mening dat die dan ook minstens moeten worden opgenomen voordat er überhaupt een besluit kan worden genomen. Wat geven wij anders vrij?

Ik heb wel een onderliggend stuk dat belanghebbenden van de provincie hebben ontvangen. Het betreft de beoordeling van de provincie over het door de gemeente ingediend wijzigingsverzoek verzoek. Ik citeer uit deze beoordeling: citaat.

Net als het a4tje is ons besluit even lang als het breed is. Het is een politieke keuze. Wilt u het vliegveld uitbreiden, en er zijn voldoende partijen die daar kritisch over zouden moeten zijn, of niet. Maar bedenk, Schiphol gaat ook geen extra pier bouwen als er niet meer vliegtuigen moeten landen en vertrekken.

Klokkenberg (Breda)

Voorzitter, de klokkenberg met het omgevende landschapspark behoort tot ons cultureel erfgoed. Met de omzetting naar de nieuwe bestemming woonzorgcomplex, beoogt Vitalis herstel en behoud van dit erfgoed. Wij ondersteunen dit van harte voor zover het gaat om het hoofdgebouw, maar door de wijze waarop Vitalis het landschap aanpakt is herstel en behoud hiervan niet gegarandeerd. Door de aanwijzing als verwevingsgebied stad-land ontstaat de mogelijkheid voor bebouwing en daarmee gaat het historisch landschap verloren.

Het meest acuut is het plan om de boskamers te gebruiken voor het realiseren van appartementengebouwen. Ten onrechte wordt door Vitalis gesteld dat het slechts gaat om het vervangen van bestaande bebouwing door gebouwen met minder oppervlak, zodat er per saldo een verbetering ontstaat.

Echter, de geplande appartementengebouwen worden 3,5 woonlaag hoog, bijna zo hoog als het hoofdgebouw en zij hebben dus een veel groter volume en daarmee veel grotere ruimtelijke impact dat de huidige bebouwing.

Maar belangrijker nog: De bestaande noodlokalen van het Berkenhofcollege zijn indertijd gebouwd met een TIJDELIJKE bouwvergunning. Deze vergunning loopt af in 2013, zodat er in feite moet worden uitgegaan van het opnieuw vrijkomen van de boskamers. Hiermee kan de planologische blunder uit de jaren '90 ongedaan worden gemaakt en het originele coulissenlandschap hersteld. De voorgestelde wijziging van de VR, bekent echter dat voor het hele aangewezen gebied bebouwing in principe mogelijk is en daarmee het verlies van het historisch landschap definitief wordt, te beginnen met de boskamers.

Kortom, wij ondersteunen de wijziging van de bestemming, maar willen dat herstel en behoud van het cultureel erfgoed gaat gelden voor het totale Klokkenbergcomplex, dus inclusief de omgevende landschapstuin.

Eventueel voorstel: bestemmingswijziging nu goedkeuren, oordeel over de tuin opschorten.

Naar keuze kun je nog argumenten toevoegen bijvoorbeeld over de waterhuishouding

22 maart

Transitie naar zorgvuldige veehouderij 2020

Eerste termijn:

Voorzitter! Begin deze maand maakte het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek) bekend dat in 2012 de waarde van de vleesexport steeg met 6,4 % naar €8,1 mld. en die van zuivelproducten en eieren met 0,7% naar €7,02 mld.; samen meer dan €15 mld. euro, alleen al voor export.

Volgens de universiteit van Wageningen zijn het grofweg de grote bedrijven die hoge inkomens weten te realiseren en hoger dan kleine bedrijven. De schaalvergroting en specialisatie zetten nog altijd door binnen de primaire landbouw. Volgens onze informatie zijn er in Brabant momenteel 635 bedrijven die vallen onder de definitie megastal. Ten opzichte van 2011 zijn er 102 megabedrijven bijgekomen, voornamelijk varkenshouderijen. De trend: steeds grotere bedrijven met steeds grotere stallen exporteren steeds meer vlees. Laten we deze trend leggen naast de conclusie van de Rabobank dat het verdienmodel in de intensieve veehouderij op basis van kostenminimalisatie en bulkproductie nagenoeg failliet is. Als er met eerder genoemde getallen geen sprake is van bulkproductie, dan weet ik het niet meer.

Een andere trend is de concentratie van de veestapel in bepaalde gebieden van Brabant, met alle problemen die dat met zich brengt. Risico's voor de volksgezondheid, overlast voor de hele regio, afname van de leefbaarheid en aantasting van de natuur.

Als we alles bij elkaar optellen, dan stemmen wij niet in met de voorgestelde denklijn "ontwikkelruimte moet je verdienen en is niet onbegrensd". Ook niet als het gaat om een maatschappelijke dialoog, als het gaat over verdere uitbreiding, wel als de maatschappelijke dialoog gebruikt wordt om overlast, in welke vorm dan ook, aan te pakken. Feitelijk wordt met deze denklijn bedoeld dat er een verdere concentratie van vee zal plaatsvinden op locaties waar het goedkoop produceren is, daar waar de infrastructuur ingericht is voor grootschalige vleesproductie.

Ook een pakket aan duurzaamheidsmaatregelen kan deze ontwikkeling niet stoppen, want elke maatregel moet worden terugverdiend door schaalvergroting. Waarom zou je als provincie anders inzetten op grotere stallen middels de Verordening ruimte en het vrijgeven van milieuvergunningen in de Verordening stikstof?

Ik vraag de gedeputeerde of hij het met ons eens is dat met de denklijn "ontwikkelruimte moet je verdienen en is niet onbegrensd" er een verdere concentratie van de veestapel zal plaatsvinden in delen van Brabant? Worden met een verdergaande concentratie van vee in Brabant ook de feitelijke problemen aangepakt? Of gaan we met dit beleid verder op een doodlopende weg? Alles staat en valt met de vraag met wat de provincie bedoelt met een zorgvuldige veehouderij! Wat is nu de definitie van een zorgvuldige veehouderij? Het blijft voor ons een vraag en voor de provincie een weet. De provincie geeft een soort van handvat en stelt dat een zorgvuldige veehouderij geplaatst moet worden in het licht van het begrip duurzaamheid en dat daarbij voor de veehouderij geldt dat zij met respect moet omgaan met mens, dier en milieu. Het is een arsenaal aan begrippen: zorgvuldig, duurzaam en respect. Indien er zorgvuldig geformuleerd wordt, zou dit perspectief kunnen bieden! Ik vraag de gedeputeerde of ik de definitie voor de provincie als volgt kan formuleren: "Een zorgvuldige veehouderij is een duurzame veehouderij met respect voor mens, dier en milieu". Als we dat kunnen vaststellen na een jaar van voorbereiding, vinden wij dat alvast een winstpunt.

Als wij als Partij voor de Dieren aan een zorgvuldige veehouderij denken, denken wij primair aan een kwalitatieve ontwikkeling van de veestapel: meer kwaliteit, minder milieubelasting, meer dierenwelzijn en dus minder vee! Om in ieder geval de verdere intensivering van de veehouderij een halt toe te roepen, is een bouwstop door middel van een voorbereidingsbesluit een absolute noodzaak, zeker als de provincie ook van mening is dat zorgvuldige veehouderij een duurzame veehouderij is, met respect voor mens, dier en milieu. Nu is er nog veel ruimte voor ontwikkeling mogelijk. De gemiddelde stalgrootte in de intensieve veehouderij is nu 1 hectare. Het maximum hebben wij gesteld op 1,5 ha en dat maximum wordt misschien losgelaten. Er is dus nog een gemiddelde groei van 50% mogelijk; een schrikbeeld voor de Partij voor de Dieren en voor veel mensen in het landelijk gebied!

Een verlenging van de bouwstop voor de geiten en schapenbedrijven met maximaal een jaar omwille van de volksgezondheid vinden wij als Partij voor de Dieren een goede stap, om er zeker van te zijn dat risico's op een uitbraak van Q-koorts worden verkleind. Wij zijn echter van mening dat het maximum van één jaar eigenlijk een minimum zou moeten zijn. Een vraag aan de gedeputeerde is of hij criteria heeft bepaald om de bouwstop eerder dan een jaar op te heffen en op welke gronden dat besluit zou kunnen plaatsvinden.

Het is klip en klaar dat niet de ammoniakuitstoot maar het aantal dierenrechten de beperkende factor is voor de uitbreiding van stallen. Met luchtwassers is heel veel uitbreiding mogelijk! En als het aantal dierenrechten de beperkende factor is, dan is het vastleggen van de stalgrootte het enige stuurmechanisme dat de provincie heeft om verdergaande groei van de veestapel af te remmen. Alleen op die manier kan de concentratie van vee in de toch al overbelaste gebieden worden gestopt. Tenminste, wij zien geen andere mogelijkheid.

Is de gedeputeerde het met ons eens dat verdergaande concentratie van vee in gebieden als de Peel onwenselijk is? En dat het vasthouden aan een maximale stalgrootte het beste instrument is om de groei daar te stoppen? Of denkt de gedeputeerde deze groei anders te kunnen beteugelen?

Tweede termijn:

Voorzitter! In eerste termijn heb ik aangegeven hoeveel omzet er is vanuit de veesector richting het buitenland: 15 miljard euro. Ik heb echter niet verteld dat deze sector als enige de meeste kosten afwentelt op de samenleving. Die 15 miljard euro gaat bijna helemaal op aan kosten die ten laste komen van onze samenleving. Netto levert deze sector dus heel weinig op, behalve veel problemen. De provincie stelt zelf voor de Verordening ruimte aan te passen door het invoeren van een maximum van 1,5 ha bouwblok voor grondgebonden veehouderijen. Als je het begrip grondgebondenheid gebruikt, moet je dat ook goed definiëren; niet in de maatlat maar gewoon in de Verordening ruimte. Vandaar dat ik nogmaals de aandacht vestig op ons amendement waarmee wij beogen het eens en voor altijd vast te zetten in de Verordening ruimte, zodat duidelijk is welke bedrijven grondgebonden zijn en welke niet en wel op een manier die recht doet aan wat grondgebondenheid intrinsiek betekent. Het heeft een relatie met de grond en met de omgeving, het sluiten van nutriënten en duurzame landbouw.

Wij begrijpen dat weidengang niet wettelijk afdwingbaar is. Wij willen toch een vaste definitie hanteren en vinden dat dit verankerd moet worden in het beleid, nog afgezien van de maatlat. Het moet een vaste definitie zijn. Het amendement over de knelpuntenregeling hebben wij veranderd in een motie zoals de SP ons heeft gevraagd.

De provincie geeft aan dat er 15 tot 30 grote mestvergisters komen in Brabant. Er ligt nu een amendement voor dat ertoe strekt de tekst te wijzigen. Voor ons zegt dat niet veel, want individuele gevallen kunnen net zo goed 15 tot 30 gevallen zijn. Wij sturen toch echt aan op dat onderzoek. Wij moeten kunnen beschikken over informatie over verschillende aspecten zoals life science analyses, volksgezondheid, ruimtelijke inpassing, draagvlak bij de omgeving, etc. Ik hoop dat SP daarin kan meegaan.

Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013

Voorzitter, ik constateer dat zo'n gemakkelijk onderwerp door verschillende fracties niet aan mij is uit te leggen en dat ze dan toch verwijzen naar de gedeputeerde. Dat is jammer. Ik doe echt mijn best om het te begrijpen maar ik hoor geen argumenten waarom de papieren werkelijkheid waar we nu inzitten, echt leidt tot een reductie van de ammoniakdepositie. Maar, dit ten derde male, we horen het zo van de gedeputeerde.

Voorzitter. Terecht is geconstateerd dat de teruggang van de biodiversiteit en de aantasting van de Natura 2000-gebieden vooral gerelateerd zijn aan de intensivering van de agrarische sector, met name de stikstofdepositie. Het doel van de verordening is een blijvende daling van de stikstofdepositie middels het terugdringen van de traditionele veehouderij en het faciliteren van stallen met emissiereducerende technieken. De gedeputeerde heeft gesteld dat het gebrek aan inzicht in de depositiebanken een rem vormt op de gewenste ontwikkeling. Daarom zouden er meer vergunningen moeten worden opgenomen en moet het gecorrigeerd emissieplafond worden losgelaten. Deze stelling is onjuist. Het emissieplafond en de daarmee samenhangende vulling van de emissiebank zijn niet de beperkende factor bij het tot stand komen van een nieuwe lage emissiestal. Immers, voor de bouw van een nieuwe stal zijn emissierechten nodig en om de stal te kunnen vullen zijn dierenrechten nodig. Het aantal dieren per compartiment is gemaximeerd – ziet u wel, ik heb het begrepen – en dan doet het er niet toe hoe hoog of hoe laag de emissierechten worden vastgesteld. Het is per definitie altijd voldoende om te kunnen passen binnen de nieuwe stal met de best beschikbare techniek.

Interruptie door de heer Verhees (VVD):

De denkfout van de heer Van der Wel is dat hij elke keer emissie en depositie door elkaar haalt. Het voorstel gaat over depositie in de natuurgebieden, dus hoeveel stikstof er neervalt per hectare in de natuurgebieden. Wat hij zegt over emissie en meer dieren doet niets af aan de discussie. Wij hebben als provinciale overheid een goede deal gesloten met het bedrijfsleven. Het bedrijfsleven had het probleem; het kreeg zijn vergunningen niet rond. De bewijslast dat er geen niet-significante schade aan de natuur zou worden toegebracht lag bij de bedrijven en die hadden het daar moeilijk mee. Als overheid hebben wij toen gezegd dat wij daarbij wel willen helpen maar dat wij er wel iets voor terug willen, namelijk dat het bedrijfsleven vergaande technieken toepast, de best beschikbare methoden. Dat was een heel goede deal, heel goed voor de overheid en heel goed voor de natuur, een deal ook waar de burgers mee gediend zijn.

Interruptie door de heer Kuijken (CDA):

Ik had een mooie constatering. De heer Van der Wel bracht twee keer dezelfde denkfout naar voren: eerst komen er meer stikstofrechten en die worden later ingevuld met dierenrechten en die komen uit hetzelfde compartiment. Dat klopt maar dat is wel hetzelfde principe als de depositiebank, want die dieren komen uit oude stallen uit de jaren 80. Vervolgens komen die in de nieuwe stallen en daardoor gaat de stikstofdepositie omlaag. Volgens mij zijn we er.

De heer Van der Wel (PvdD):

Voorzitter! Het verklaart nog steeds niet waarom dan nu het plafond omhoog moet want dat gebeurt dan toch al. Als een oude stal wordt afgeschaft komen dierrechten erbij en dan kan men veel meer varkens plaatsen in een andere stal en is het probleem verder opgelost. We kunnen er nu wel of kort over praten maar als we echt verbetering willen, wil ik wel een tipje van de sluier oplichten. Wij denken er dan toch eerder aan die rechten te laten innemen zowel bij de inbreng van de rechten als bij de uitgaven, dus een dubbel plafond. Zelfs al zou het lukken alle dieren te verplaatsen naar

nieuwe stallen dan nog geldt de reductie van stikstofdepositie alleen voor de uitstoot van de stallen en niet voor de totale emissie. Die wordt mede bepaald door het uitrijden van mest, het opslaan en andere zaken. Daardoor is de totale reductie niet 70% maar feitelijk 30-40%. Ik geloof dat de gedeputeerde dat in de afgelopen commissievergadering maar even is vergeten te zeggen.

Verder willen we constateren dat we hier alleen maar werken met een papierenreductie. Er wordt helemaal niets, niets gemeten. Er zijn technische vragen over gesteld. Er zijn twee meetpunten en daar is alles op gebaseerd.

Het gebruik van luchtwassers lost het probleem ook niet op maar verplaatst het probleem alleen maar ten koste van geld en energie. De stikstof wordt immers uit de lucht gefilterd maar komt wel overal terecht. Ze zijn ook nog eens duur in de aanschaf en de belastingbetaler betaalt mee via subsidie. Daarom is het systeem ook alles behalve duurzaam maar daarop hoeven we nu niet te letten want we hebben het vandaag alleen maar over stikstof in de lucht. Een beetje kortzichtig. Voorzitter. De werkgroep Behoud de Peel wil een klacht gaan indienen bij de Europese commissie omdat Nederland de habitatrichtlijn niet naleeft in natuurgebied de Peel. Ik zou van de gedeputeerde willen weten of hij een goed verhaal heeft voor de Europese commissie.

19 april

Kennis en onderzoek

Voorzitter! Wij hebben het stuk uitgebreid besproken in de commissie. Ik ben blij dat een aantal zaken is opgenomen in de vernieuwde versie, zoals ongewenste rolvermenging. Dat heeft te maken met de relatie tussen ons als subsidiegever en de kennisinstellingen als subsidieontvangers. Het is zeer belangrijk om te streven naar een situatie waarin instellingen waarvan wij onze kennis betrekken, onafhankelijk zijn van de provincie. Dat geldt ook op subsidiegebied. In die zin sluiten wij ons aan bij de mening van de PVV. Wij voegen daaraan toe dat de onafhankelijkheid van de onderzoeken vergroot kan worden door meer te kijken naar betaling op productbasis dan naar een soort langetermijnsubsidiëring. Verder zijn wij van mening dat wij inderdaad breder moeten kijken dan naar de instellingen die wij nu al genoemd hebben. Bij de expertmeeting was er o.a. een presentatie van de HAS. Dat is weer een andere instelling die ons kan dienen op basis van kennis.

De heer Altundal heeft gezegd dat wij burgers en belangenorganisaties erbij moeten betrekken. Ook wij zijn daar erg voor, zeker wat het beleid betreft. Wij vinden het echter gevaarlijk om dit een basis te laten zijn voor kennis die wij via een kennisrapport binnenkrijgen. Iedere instantie heeft zijn eigen invalshoek, of het nu een milieu- of een boerenorganisatie is of wat dan ook. Wij zoeken juist naar het onafhankelijke, vandaar onze keuze voor onafhankelijke instituten. Wij zijn er niet erg happig op om burgers en instanties te vragen om kennis te leveren in een soort onderzoeksrapporten. Ik hoop dat GS dit kunnen ondersteunen.

Wij zijn tevreden met het feit dat wij de boel gaan opschudden en vernieuwen.

Wij kunnen instemmen met het opnieuw kwartier maken. Bij punt twee zien wij liever een productrelatie dan een subsidierelatie. Over de andere twee punten denken wij nog even na. Wij wachten eerst op het antwoord van GS.

17 mei

Campus in Landerd

Voorzitter! Gisterochtend bereikte mij het bericht dat de gedeputeerde Landerd Campus zou openen onder grote belangstelling van veel bedrijven, de Dierenbescherming en andere partijen. Wij hebben even navraag gedaan en eigenlijk wist niemand op het provinciehuis wat er precies gepland was. Het stond ook niet in de planning en dat vinden wij jammer.

Het zal u niet verbazen dat de dierproeven die in Brabant gehouden worden ons zeer aan het hart gaan. Wij waren graag bij deze opening aanwezig geweest, te meer omdat er een rondleiding zou worden gegeven.

Wij vragen ons af waarom de opening van Landerd Campus niet in de publiciteit is geweest en niet is aangekondigd bij de provincie.

Verder hebben wij begrepen dat het onderwerp dierproeven wel degelijk is besproken. Heeft de gedeputeerde daar gesproken over alternatieven voor dierproeven? Dat zou de Partij voor de Dieren namelijk graag zien.

Wij hebben ook begrepen dat er op Landerd Campus een aantal hokken is voor het houden van honden die gebruikt kunnen worden voor dierproeven. Wij betreuren dat ten eerste en vragen de gedeputeerde of hij zich wil inzetten om die hokken te laten afbreken.

Wij vinden het verder belangrijk dat de gedeputeerde zich formeel en informeel actief inzet om het aantal dierproeven omlaag te brengen. Onze fractie in de Tweede Kamer heeft wel degelijk de indruk dat het aantal proefdieren in Nederland alleen maar stijgt en dat betreuren wij. Wil de gedeputeerde zich ervoor inzetten dat in Brabant en op Landerd Campus minder proefdieren worden gefokt en gehouden? Wij vragen ons af of dat middels een convenant zou kunnen. Wij zouden dat graag willen steunen en hopen dat andere fracties dat ook doen.

Jaarstukken 2012

Voorzitter, als Partij voor de Dieren hebben we kennis genomen van de jaarstukken 2012. Inhoudelijk zijn we het niet eens met de gevolgde koers. De Essent-gelden, deels gebruikt voor projecten in 2012, zijn voor een groot deel opgegaan aan bijvoorbeeld infrastructuur, met name provinciale wegen. Wij vinden dat geld slecht besteed. Wij vinden als partij dat meer geld moet worden besteed aan natuur, rust en ruimte.

Ook de gelden besteed aan subsidieprogramma's die tot doel hebben schaalvergroting in de veehouderij te bevorderen, met name subsidies voor luchtwassers, vinden wij slecht besteed, ook als het gaat onder het mom van verbetering voor natuur en milieu. Gezien de kosten die zijn gemaakt is er nauwelijks sprake van rendement in natuurprestaties. De biodiversiteit staat nog steeds onder druk en de provincie heeft tot doel gesteld de afname van biodiversiteit in Brabant een halt toe te roepen. Het is nog steeds niet gelukt en wij denken dan ook dat er echt een verandering moet plaatsvinden in de manier waarop we het geld besteden.

Recent, 16 mei, was in het nieuws dat het natuurbeheer door boeren een flop is. Wij denken dan ook dat als dit is onderzocht - de provincie heeft er in 2012 veel geld aan besteed - we daarover niets terugzien in de jaarstukken. Is de provincie het braafste jongetje van de klas, of doen we het anders dan de rest van Nederland? Wij denken dat we echt andere doelstellingen moeten kiezen, betere doelstellingen en concretere. Uit de praktijk weet ik dat het natuurgebied De Hilver, waar we zelf zijn uitgenodigd, er een schrikbarende afname is van het aantal weidevogels. Dat duidt erop dat het natuurbeheer daar niet goed geregeld is.

Bij de begrotingsbehandeling zullen wij voorstellen doen om die doelstellingen met betrekking tot biodiversiteit en natuur wel te kunnen halen. Dan kunnen we daarover verder praten.

Verordening luchthavenbesluit luchthaven Seppe

Voorzitter, als Partij voor de Dieren maken wij ons toch wel sterk voor de omwonenden van de kleine vliegvelden die onder provinciaal toezicht vallen om het zo maar te zeggen. Wij volgen het beleid dat de provincie nu inzet met betrekking tot Seppe en straks ook Budel. Er zijn veel vragen gesteld, ook in de commissie, want een aantal dingen zijn ingewikkeld. Ik geloof dat we nu wel op een rij hebben hoe het precies zit met de geluidsruijme.

Er zijn nog wel een paar openstaande punten. Ik kom tot de constatering dat één in ieder geval technisch van aard is. Daar zullen we later met een vraag nog wel op terugkomen. Het gaat hierom

dat als we kijken naar de geluidsruimte zoals die nu is vastgelegd en de geluidsruimte zoals die oorspronkelijk was, we toch nog wel verschillen zien, met name door die twee verschillende rekenmethodes en de invoering van helikopterbewegingen in het geluid. Wij hebben met name de indruk dat er toch een soort van verruiming zit in de hoeveelheid geluid of in de contouren waardoor omwonenden feitelijk meer last kunnen ondervinden. Dat is heel technisch want het gaat op basis van die berekeningen en ik denk dat de gedeputeerde er nu geen antwoord op kan geven. Als wij die contouren bekijken vinden wij het vreemd dat zij zoals ze nu zijn vastgelegd ruimer van aard zijn dan bij de vorige periode. Als dat zo is dan betekent dat dat er meer vrijheid is om geluid te maken en dat betekent dat meer mensen er last van kunnen hebben. Dat vinden wij kwalijk.

Het tweede punt, dat ook in de commissie is besproken, is die extra geluidsruimte van 2 dB (decibel) die van de helikopters komt en erbij wordt geteld. Feitelijk zijn we het met de gedeputeerde eens dat dit klopt. Oorspronkelijk werd het geluid vastgesteld op basis van de vliegbewegingen en daar moeten nu de helikopterbewegingen bij worden opgeteld. Dat was oorspronkelijk niet zo en dat is nu wel gedaan. Daarmee komen we op een hogere geluidsbelasting. Dat snappen we, maar wij hebben nog gevraagd of de extra geluidsruimte voor helikopters die nu is meegenomen, niet teruggebruikt kan worden voor vliegtuigen. Dat zouden we niet een een-op-eenoverzetting vinden. Het zou betekenen dat als geen helikopterbewegingen plaatsvinden, de geluidsruimte verder kan worden gevuld met reguliere vluchten. Dat betekent een overschrijding van die theoretische 58.004 vluchten. Dat zouden wij niet goed vinden. Daarop graag een antwoord van de gedeputeerde.

Als we dan kijken naar de twee vliegvelden waarover we het hebben, nu Seppe en straks ook Budel, valt op dat de provincie eigenlijk alleen maar een papieren controle doet. De vliegvelden leveren de gegevens aan van aantallen en typen vluchten, deze worden door de provincie dan wel door een extern bureau in een soort berekening opgenomen en dan wordt gekeken wat de geluidsbelasting op verschillende punten is. Het waren er twee, het worden er nu zes. Chapeau! Dat vinden wij goed. Feit blijft echter dat het staat of valt met de juistheid van de gegevens die worden aangeleverd door het vliegveld zelf. Wij vinden dat de provincie in ieder geval de mogelijkheid moet hebben om steekproefsgewijze de gegevens van het logboek met de werkelijke vluchten te controleren. Ik wacht de reactie van de gedeputeerde af voordat we eventueel met een motie komen.

20 en 21 juni

Voorjaarsnota 2013

Voorzitter, het onderwerp landbouw, en dan met name de intensieve veehouderij, levert nog steeds veel maatschappelijk en economische discussies op. Onze partij is er in het geheel niet gerust op dat de veehouderij drastisch zal veranderen met een maatlat. We kunnen het eens zijn met de opmerkingen van de gedeputeerde in het tijdschrift De Boerderij dat het reguleren van dieraantallen niet een doel op zich moet zijn. Maar wat ons betreft is het reguleren van het aantal dieren per regio en per stal het enige aangewezen middel als het Rijk (en niet de provincie) de problemen van leefbaarheid, gezondheid en dierenwelzijn echt wil oplossen. Dat het kabinet ervoor pleit om het landelijke dierrechtenstelsel door nieuwe regelgeving overbodig te maken vinden wij als Partij voor de Dieren dan ook geen goede zaak en wij willen hierover graag de mening van de gedeputeerde weten.

We waarderen het zeer dat er op korte termijn budget vrij wordt gemaakt voor het monitoren van zoönosen en het faciliteren van kennisdeling. Wij vinden het borgen van volksgezondheid echter bovenal een taak van het Rijk en niet van provincie of gemeente. Bij de Voorjaarsnota 2012 hebben de Staten voor de verlening van vergunningen op grond van de Natuurbeschermingswet 3,3 miljoen euro beschikbaar gesteld. Uit antwoorden op onze vragen blijkt dat over de periode september 2012 t/m december 2013 er bovenop deze beschikbaar gestelde middelen bij de vergunningen een dekkingstekort van 3,7 miljoen euro was. Nu wordt in de Voorjaarsnota gevraagd om in te stemmen met een reservering van 5,5 miljoen euro voor het verlenen van deze Nbvergunningen.

Ik wil u er aan herinneren dat wij bij de legesverordening hebben ingestemd met een verlaging van Nb-leges van €3.206 naar €656. Tot nu toe was 2013 goed voor een verliespost van €915.000. Wanneer we deze lijn vasthouden betekent dit een verlies van ruim 2,2 miljoen euro voor heel 2013. Volgens onze fractie is de legesverordening haar doel voorbijgeschoten. Wij stellen voor om de leges voor Nb-vergunningen per direct terug te brengen van 656 euro naar 3206 euro, het oude bedrag, en om vanaf 1 januari 2014 de legesverordening kostendekkend te maken. We dienen daarom een amendement op de legesverordening in. Hiermee creëren we ruimte op de balans zowel voor 2013 als voor 2014, samen goed voor ongeveer 2,2 miljoen euro, en dus 5,5 miljoen in 2014. Met deze extra ruimte op de balans stellen we tevens voor om de voorliggende voorstellen van de diverse fracties zo goed mogelijk uit te voeren en tevens 2,2 miljoen extra uit te trekken voor toezicht en handhaving van de Stikstofverordening. Zeker in deze overgangssituatie in de veehouderij en op grond van eerdere rapportages lijkt ons een stevigere inzet op toezicht en handhaving in het belang van onze provinciale doelen. We dienen daarom een amendement op de Voorjaarsnota in. Eerder sprak ik over de begroting van 2012. Mij viel op dat er na behandeling in december 2012 – u begrijpt dat die mij goed bijgebleven is vanwege andere zaken – een overschot was of zou moeten zijn van 6,3 miljoen euro. En dat heeft ons bevreemd, zeker in het licht van het tekort in de Voorjaarsnota 2013. Mijn vraag aan de gedeputeerde is dan ook wat er is gebeurd met het overschot in 2012. Als we daarover duidelijkheid krijgen, zouden wij deze 6,3 miljoen graag willen betrekken bij de behandeling van deze Voorjaarsnota.

In de commissie CS (Cultuur en Samenleving) hebben wij al onze zorgen geuit over de jeugdzorg. De komende jaren krijgen gemeenten diverse taken overgeheveld die voorheen door het Rijk of door de provincies werden uitgevoerd. Het geld voor de jeugdzorg is niet geormerkt en levert een extra druk op het goed maken van afspraken tussen provincie en gemeentes. Tot aan 2015 zullen er voor de jeugdzorg een veelvoud aan samenwerkingsverbanden ontstaan tussen gemeentes onderling en tussen gemeentes en jeugdzorginstellingen. Ons verzoek aan de gedeputeerde is om samen met gemeenten een draaiboek voor de overdracht van de jeugdzorg te maken, waarin de diverse samenwerkingsverbanden en de daaruit volgende afspraken duidelijk worden vastgelegd. Op die manier kunnen wij er gerust op zijn dat ten tijde van de overdracht een provinciale dekking van zorg gegarandeerd is en knelpunten zijn erkend en/of opgelost. Wij dienen daarover een motie in.

Inpassingsplan N279-Noord

Voorzitter, de provincie negeert alle rode stoplichten. Allereerst een brief van de minister van 15 november 2012. Zij stelt dat een gelijkvloerse 80km weg de veronderstelde problemen al oplost en de provincie daarom niet op een rijksbijdrage kan rekenen. En zij waarschuwt ervoor dat wanneer de verkeersdruk op de A50 en A2 toeneemt door deze weg toeneemt, wij als provincie moeten meebetalen aan de oplossingen.

Ten tweede een advies van 24 januari 2013 van de Omgevingscommissie. De commissie acht het niet imaginair dat bij het inrichten voor 100 km er al spoedig een opwaartse druk zal ontstaan om ook daadwerkelijk die 100 km/u te realiseren. En dat heeft verregaande consequenties volgens de commissie.

Ten derde een advies van de commissie-MER van 29 mei 2013. De commissie plaatst vraagtekens bij de omvang van de ingreep en stelt feitelijk dat minder ingrijpende opties ook al voldoende probleemoplossend zijn.

Al drie maal is de gedeputeerde op de N279 door rood gereden en omdat de boetes zo enorm oplopen, pleit de gedeputeerde nu natuurlijk voor ongelijkvloerse kruisingen. Voor minder dan 3 minuten tijdswinst, betalen wij als provincie voor deze 100 km weg waarop misschien nooit 100 km/u mag worden gereden, ongeveer 80 miljoen euro extra. Dat vinden wij onacceptabel. Wij vinden dat met minder weg de lokale problemen ook al voldoende worden opgelost. Daarvoor hebben we geen doorgaande snelweg naar Duitsland nodig.

Namens mijn fractie dien ik twee moties in. We willen het budget stellen op een 80 km/u weg met gelijkvloerse kruisingen en zo in deze moeilijke tijd 80 miljoen euro besparen. Verder willen we middels een enquête de mening weten van de omwonenden en hun een stem geven in de geschetste alternatieven en de met bijkomende kosten van 80 miljoen euro als de weg niet gelijkvloers maar ongelijkvloers moet worden.

Instelling fondsen 2e tranche Investeringsagenda

Voorzitter, de provincie zet in op de ontwikkeling van kennis middels het Innovatiefonds. Het is een fors bedrag: 125 miljoen euro voor ongeveer 250 bedrijven. Wij vinden dat per consortium een redelijk hoog bedrag en wij vragen ons eigenlijk af of MKB-bedrijven zo'n bedrag van ongeveer een half miljoen euro wel kunnen terugbetalen. Met de investering in zo'n (Pre-)Seed, Early Stage en Growth fasen neemt de provincie ook grotere risico's. Nu wordt geschat dat de eerste vier jaar een verlies kan optreden van 37,5 miljoen euro. Wij vinden dat een veel te hoog bedrag. De afschrijving op de waarde van het fonds mag wat ons betreft maximaal 10% bedragen, ofwel 12,5 miljoen euro. We vinden dat Provinciale Staten op de hoogte moeten worden gehouden van de uitputting van het Innovatiefonds. We dienen daarom een amendement in.

In het Groen Ontwikkelfonds is veel afhankelijk van de manifestpartners. Het enige wat echt duidelijk wordt over de manifestpartners is dat ze 160 miljoen euro bijdragen. Wat welke partner precies inbrengt is ons niet duidelijk. Het lijkt hoofdzakelijk een financiële onderbouwing maar wij missen de ecologische onderbouwing. Daarover kunnen wij als partij duidelijk zijn. Voor ons staat de ecologie voorop en we zouden liever zien dat we kijken hoever we de hele EHS qua areaal en kwaliteit kunnen realiseren. Wij zouden liever zien dat de planologische invulling door ontwikkelingen, al of niet maatschappelijk verantwoord, daaraan ondergeschikt is. Wij vinden dit heel belangrijk en wij willen van de gedeputeerde horen hoe hij die borging gaat aanpakken.

Met het Breedbandfonds kunnen we ook de filedruk verminderen. Telewerken of het nieuwe werken heeft tot doel om ofwel vanuit huis of vanuit decentrale kantoorlocaties te werken. Bedrijven die op een dergelijke decentrale kantoorlocatie een of meer kantoren huren voor hun werknemers dragen bij aan verlaging van het aantal autokilometers en dus het energieverbruik. Vanwege het integrale karakter vinden wij dat initiatieven die kunnen aantonen dat zij bijdragen aan deze doelstelling moeten kunnen rekenen op een extra bijdrage in de financiering uit het Breedbandfonds. We dienen daarom een amendement in.

In het huidige economisch klimaat ondervinden maatschappelijke instellingen op non-profit basis, zoals bibliotheken, musea, theaters en zwembaden (wij hebben zojuist al een voorbeeld besproken) problemen met het sluitend krijgen van de begroting. Voor deze instellingen vormt de energierekening vaak een aanzienlijke kostenpost. Verlaging van de vaste lasten draagt direct bij aan het verbeteren van de exploitatierekening en vermindert de subsidieafhankelijkheid op de lange termijn. Deze instellingen beschikken vaak niet over voldoende financiële reserves. Om die reden vinden wij het gewenst dat de provincie een extra bijdrage levert ten behoeve van de investering in een duurzamer energiesysteem, ook omdat die bibliotheken, musea en theaters al grotendeels ondersteund worden door gemeentes en zij geen eigen middelen hebben. We dienen daarom een amendement in.

Biovergisting gebaseerd op mest is tijdens de expertmeeting aangemerkt als niet duurzaam; biovergisting gebaseerd op afvalverwerking uit de voedingsmiddelen industrie zou beter aangepakt kunnen worden door in te zetten op zorgvuldiger omgang met voedingsmiddelen onder een kopje "energiezuinig voedsel". Hierin zou ook een onderdeel passen om alternatieven voor vlees te promoten. Het is dus een integraal onderdeel.

Over de inzet van windenergie en de mate van duurzaamheid verschillen de meningen; om die reden vinden wij dat windenergie in deze tranche niet moet worden opgenomen. Een algemeen probleem bij lokale kleinschalige opwekking van energie is de opslag van de energie. Een kansrijke methode

voor opslag van energie is de methode die gebruikt wordt bij elektrische vervoersmiddelen. Deze insteek werkt ondersteunend aan de provinciale doelstelling van 200.000 elektrische auto's in 2020. Wij hebben deze verschillende punten samengevat in een amendement.

Grondstrategie realisatie EHS - kaderstellend

Voorzitter, wanneer we kijken naar de grondstrategie en de uitvoering blijkt wat ons betreft de focus te liggen op de kwantitatieve ambitie, het aantal hectares, en is de kwalitatieve ambitie, de ecologische waarde, veel minder duidelijk vastgelegd. Voor de EHS van het Rijk moet het Rijk zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve doelstellingen uiteindelijk halen. Immers, we zijn daarbij gebonden aan internationale verplichtingen. De provincie heeft een inspanningsverplichting maar wanneer blijkt dat de beschikbare middelen onvoldoende zijn kan dit bij de evaluatie in 2016 nog worden besproken. Er moet nog 3100 ha worden aangekocht. 900 Ha is inmiddels verworven voor 75 miljoen. Het is duidelijk dat 109 miljoen bij lange na niet voldoende is. Er wordt dan ook gezocht naar mogelijkheden voor cofinanciering en daar schuilen wat ons betreft risico's in. De ondernemende EHS houdt in dat de betreffende grond bij de agrariër in eigendom blijft en dat eenmalig een afkoopsom wordt betaald voor aangepast agrarisch beheer. Onduidelijk is wat ons dat daadwerkelijk gaat kosten, wat het uiteindelijk oplevert en of de ecologische winst op de lange termijn behouden kan blijven. De meeste zorgen maken wij ons dan ook over projecten met maatschappelijke meerwaarde. Hier wordt in principe geen ontwikkeling uitgesloten mits de ecologische belasting niet onevenredig is en de afweging tussen maatschappelijke meerwaarde en ecologische impact wordt gemaakt door GS. Wij vinden dat de EHS daarvoor niet is bedoeld. Het moet geen handeltje worden. Wij zijn van mening dat de provincie de ambitie moet hebben om niet alleen het kwantitatieve aantal hectares maar ook de kwalitatieve ecologische waarde van de EHS te realiseren.

De ecologische doelstellingen moeten duidelijk omschreven worden en vastgelegd. Het moet duidelijk zijn dat controle en handhaving ook op de lange termijn worden gegarandeerd. Bij ontwikkelingen binnen de EHS moet altijd de ecologische waarde doorslaggevend zijn en cofinancieringsprojecten mogen daarop geen negatieve invloed hebben. Wij dienen daarom een motie in.

20 september

Eerste wijziging Verordening treasury Noord-Brabant

Voorzitter! Het is al gezegd: de Essentgelden maken van Brabant een rijke provincie. Wij zijn het niet met het voorstel eens, wij vinden namelijk niet dat de provincie moet gaan optreden als een bank. De rendementen staan inderdaad onder druk, maar dat is een fact of life. Daarmee zullen wij moeten leven en daarop zullen wij uitgaven moeten aanpassen. Wij vinden niet dat het geld via welk project dan ook moet worden gebruikt om de Agenda van Brabant uit te breiden of aan te vullen. Nu gaat het over schatkistbankieren bij het Rijk en morgen is het misschien inleveren. De heer Mondriaan zei het al. De fractie van het CDA zei dat zij het geld graag in Brabant wil gebruiken. Dat willen wij ook en geven het dan liever rechtstreeks aan de Brabanders, zodat zij zelf kunnen bepalen hoe zij met hun Essentgelden willen omgaan. Daarom hebben wij de motie van de PVV mee ondertekend.

Planontwikkeling Logistiek Park Moerdijk

Voorzitter! De Moerdijkbruggen verbinden het Eiland van Dordrecht in de provincie Zuid-Holland met de provincie Noord-Brabant over het Hollandsch Diep. De bruggen zijn vernoemd naar het voormalige dorp Moerdijk. Het dorp Moerdijk lag in de voormalige gemeente Moerdijk in de provincie Noord-Brabant en had nog 1141 inwoners in 2012.

Voorzitter! Een treurig toekomstbeeld, dat zou zo maar uit Wikipedia kunnen komen, maar ook een reëel toekomstbeeld. Ons besluit van vandaag hangt daar nauw mee samen. Met wat we vandaag besluiten, wordt het dorp op de kaart binnen het beheersgebied van het Havenschap gebracht en

wordt op papier het dorp ingeklemd tussen zware chemische industrie, een logistiek park en een snelweg. Dat vinden wij onomkeerbaar. Wij geloven ook niet dat dit besluit later wordt teruggedraaid, zoals de SP voorstelt.

Maar goed het voorstel hoeft hier niet behandeld te worden, we kunnen het tij nog keren. Als partijen doen wat beloofd is in hun verkiezingsprogramma of wat ze eerder beloofd hebben, hetzij in de Staten, hetzij in de gemeenteraad, hetzij op lokaal niveau. En dat opent ook de deur om het dorp Moerdijk leefbaarder te maken. Moerdijk Meer Mogelijk! Zonder grootschalig logistiek park maar wel leefbaar. En dat kost inderdaad geld, maar welbesteed geld, met een plan waarvan de kosten beheersbaar zijn, in tegenstelling tot het Logistiek Park Moerdijk.

De Partij voor de Dieren is van mening dat het Logistiek Park Moerdijk (LPM) een typisch geval van bestuurlijke dwaling is. Onderzoeken zoals het STEC-onderzoek en algemeen toegankelijke gegevens zoals aangereikt door de SBBM laten duidelijk zien dat er geen nut en noodzaak is voor een groot nieuw logistiek park. De gegevens van het CBS tonen aan dat de logistieke sector in een dal zit; meer mensen raken werkeloos en er zijn minder logistieke banen beschikbaar. In het IBIS 2013 rapport (International Bio-Iron Society), waarin de voorraad en uitgifte van bedrijventerreinen wordt bijgehouden, staat dat er een overschot is aan industrieterreinen. En uit inventarisaties van Zadelhoff makelaars is duidelijk dat er veel leegstand is op industrieterreinen in West-Brabant. Voor veel bestuurders is de wens vaak de vader van de gedachte. Maar er worden natuurlijk niet meer pakjes vervoerd als je een nieuw logistiek park aanlegt. Goede zakelijke beslissingen worden gemaakt op feiten en die tonen duidelijk aan dat een nieuw logistiek park in West-Brabant niet nodig is. Wij vinden het niet correct dat publiek geld wordt ingezet voor de ontwikkeling van een industriegebied waarbij de provincie en de gemeente Moerdijk ook voor financiële risico's moeten opdraaien. In tijden van crisis vinden wij het niet gepast om roulette te spelen met publiek geld. Om het LPM toch te kunnen ontwikkelen, wil het college de plannen nu uitsmeren over dertig jaar. Als dat inderdaad zo is, kunnen wij het besluit vandaag net zo goed uitstellen en wachten op het onderzoek, want wat is 30 jaar en welk verschil maakt daarbij een paar maanden. Wij vinden het onbegrijpelijk dat het college en het Havenschap onverminderd doorgaan met het maken van plannen en met het uitgeven van publiek geld voor een project waarbij de feiten duidelijk aantonen dat het stoplicht op rood staat.

Deze week bracht het Havenschap een plan naar buiten om tot 2030 sterk te groeien, in aantal zeeschepen dat de haven aandoet, in logistiek, in containerafhandeling en in de chemische industrie. De extra goederenstromen moeten ook afgevoerd worden. Daarvoor is een goede spoorverbinding onontbeerlijk en momenteel is die uiterst gebrekkig. Ik lees dat de directeur hoopt op Europees geld om die problemen op te lossen, maar anders zal hij toch echt bij de provincie aankloppen. Door het ontbreken van die goede spoorverbinding mist het LPM al een multimodale aansluiting. Wij zijn echter van mening dat die multimodale afwikkeling geheel niet aanwezig is. Het LPM is op twee plaatsen aangesloten op het snelwegennet de A16 en A17 en dat is het. Ook in de interne baan geloven wij niet zo. Volgens ons is het inrichten van die interne baan enorm kostbaar, bovendien kost het vervoer van het LPM naar de haven veel tijd en tijd is geld in de logistieke sector. Juist dat soort omstandigheden maakt het LPM minder aantrekkelijk voor bedrijven. Die kunnen zich beter en goedkoper vestigen in Bergen op Zoom, Oss of Tilburg. Is de gedeputeerde het met ons eens dat de investering in de interne baan niet is meegenomen in het business plan, dat deze miljoenen kan kosten en dat het gebruik als indirecte verbinding naar de haven niet echt handig is?

Wij zijn nu aangekomen bij het onderwerp financiën en komen daarbij terug op onze opmerking over het rekensommetje uit het Statenvoorstel. De gronden voor het LPM worden voor 34,5 miljoen euro door de provincie aan het Havenschap verkocht. Dit grond waarvoor de provincie 13,5 miljoen euro heeft betaald. De bestemming van die grond is gewijzigd en brengt daardoor meer op. Maar de provincie is zelf voor 50% aandeelhouder in het Havenschap en betaalt dus zelf 17,25 miljoen euro mee. Ergo de provincie verkoopt grond aan zichzelf en er is geen winst. Ik neem aan dat het

Havenschap dat geld moet lenen met rente en dat geld aan de bank moet terugbetalen. Wij rekenen ons rijk met geleend geld. Ik vind dat niet in de haak.

We zijn ook van mening dat het college er ook naast zit wat de werkgelegenheid betreft. Het wordt nu redelijk gebagatelliseerd en er worden allerlei discussies gevoerd. Volgens het college was er toch echt sprake van met 6000 tot 7000 banen, maar nu blijkt dat het er niet meer dan 3000 zullen zijn. Dat scheelt een slok op een borrel.

De insluiting tussen chemische industrie, logistiek park en snelweg dreigt het dorp Moerdijk onleefbaar te maken.

Vorbereidingsbesluit zorgvuldige veehouderij

Voorzitter! Dank u wel dat u ons uitgebreid de tijd heeft gegeven om het stuk te bestuderen. Het lijkt heel simpel maar het is vrij ingewikkeld. Wij willen graag complimenten uitdelen aan de gedeputeerde. Het is vrij overzichtelijk wat de koers wordt bij de BZV en bij dit voorbereidingsbesluit. Er zijn al vragen gesteld die ook bij onze fractie leven. Ik zal die niet herhalen. De PVV heeft aangegeven dat er meer aandacht moet zijn voor het dierenwelzijn. Wij delen dat standpunt.

Mevrouw Kardol refereerde aan artikel 8.a. Wij hebben daarvoor een amendement en dat willen wij graag indienen. Ik zie mevrouw Kardol verheugd kijken.

In de toelichting op artikel 8.e. staat dat een privaatrechtelijke overeenkomst natuurlijk niet zo maar binnen korte tijd tot een einde kan komen. Wij hebben gemeend een artikel 8.f. erbij te moeten maken. Daarin staat dat de in 8.e. genoemde overeenkomst geldt voor onbepaalde tijd. De uitbreiding die wordt gewenst, is ook voor onbepaalde tijd. Ik begrijp dat je over allerlei boetes kunt praten, maar het is veiliger om die overeenkomst voor onbepaalde tijd af te sluiten. Dat wil niet zeggen dat je geen nieuw contract voor nog betere omstandigheden kunt afsluiten, maar wij hebben gemeend dat zo te moeten verwoorden in ons tweede amendement.

27 september

Mogelijke winning schaliegas in Brabant

Eerste termijn:

Voorzitter! De laatste maanden heb ik de kranten vol zien staan met hoopvolle berichten. De oplossing voor de crisis is nabij. Er waait meteen weer een liberale wind door Nederland. Veilig boren naar schaliegas is op een of andere manier de voorwaarde geworden voor schaliegaswinning. Wanneer deze gedachtecronkel vorm heeft gekregen is mij een raadsel. Hoe kan een kiezer een politieke partij nog serieus nemen wanneer die zich enerzijds inlaat met schaliegas en anderzijds de kiezer wil doen geloven dat zij zich inzet voor een duurzame koers waarbij rekening wordt gehouden met onze toekomstige generaties? Er zijn inmiddels 78 schaliegasvrije gemeenten en 4 schaliegasvrije provincies. De provincies Flevoland, Gelderland, Friesland en Overijssel hebben eerder te kennen gegeven dat schaliegas niet strookt met hun visie op het duurzaam gebruik van de ondergrond. De gemeente Boxtel heeft laten weten in het bestemmingsplan een boorverbod naar schaliegas op te willen nemen en vraagt ons als provincie om hulp. Maar hebben wij, provincie en gemeentes, zelf iets in de melk te brokkelen en heeft een schaliegasvrij-verklaring op provinciaal niveau zin? Uiteindelijk ligt het besluit om te boren naar schaliegas bij de rijksoverheid. Als regelgevend en besluitvormend orgaan hebben gemeenten en provincie maar een kleine vinger in de pap. Wij zullen met ons verzet niet ver komen als minister Kamp besluit het gestelde nationaal belang de winning van schaliegas, door te zetten. De veelbesproken Rijksstructuurvisie van minister Kamp gaat volgens ons niet over nut en noodzaak van schaliegas maar over boorlocaties. Indien geformaliseerd, wordt het een stok om mee te slaan en gemeentes en provincie buitenspel te zetten. Het investeren in technieken om schaliegas te vinden is volgens ons weggegooid geld. Wij kunnen ons in Brabant met al onze technologische bedrijven beter richten op andere vormen zoals zonne-energie. Het is uitgesloten dat schaliegas onze generatie lang van energie zou kunnen voorzien. Er is

elke keer een nieuwe boorput nodig waardoor de risico's voor onze ondergrond alleen maar toenemen en de kans op schade door aardbevingen alleen maar toeneemt. Dat is vanochtend duidelijk naar voren gekomen. Inzet op schaliegas lijkt ons een duurzame samenleving in de weg te staan. De discussie zou volgens ons moeten gaan over de vraag of we als Brabant niet veel meer moeten doen aan een duurzame energie, niet met een fonds van €60 mln. maar met een fonds van €750 mln. Kenners herkennen dit bedrag.

Om de eerdere vragen over nut en noodzaak van de schaliegasvrij-verklaring in de provincie te beantwoorden moet ik zeggen, dat het een illusie is dat we daarmee schaliegasboringen kunnen tegenhouden maar het heeft wel een politieke betekenis. Partijen kunnen ook in de provincie Brabant stelling nemen voor of tegen schaliegas en de kiezer komt uiteindelijk te weten welke partijen er voor een duurzame samenleving zijn en welke partijen onze toekomst willen verkanselen voor minimaal economisch gewin op de korte termijn.

Tweede termijn:

Voorzitter! Ik ben blij dat heel veel partijen hebben gezegd dat we de energiediscussie eerder en sneller moeten houden. Ik hoop ook dat als we er eenmaal over gaan praten er meer budget van de provincie beschikbaar wordt gesteld voor duurzame energie, want dat is echt pure winst. Wanneer partijen weten dat we voor Mogelijke winning schaliegas in Brabant 15 tot 30 jaar aardgas hebben, begrijp ik niet waarom we nu anderhalf jaar op dat onderzoek willen wachten en waarom we niet veel sneller gaan investeren in duurzame energie. Ik denk dat de noodzaak wel duidelijk is. Verder ben ik helemaal voor het burgerinitiatief zoals door de PVV op dit punt geopperd. Ik denk dat er de komende tijd voldoende mogelijkheden zijn voor GS om dat te onderzoeken als we dat zouden willen. Dat zouden wij in ieder geval van harte toejuichen. Tot slot wensen wij GS als de motie wordt aangenomen veel wijsheid en succes bij de uitvoering.

1 november

Wijziging Verordening ruimte 2012, kaartaanpassingen 4

Eerste termijn:

Voorzitter! Ons is gevraagd in te stemmen met een voorstel tot wijziging van de begrenzing van de EHS in Steenbergen. Daarover gaat onze bijdrage. Ik denk dat wij het er allemaal over eens zijn dat wij zorgvuldig moeten omgaan met de Verordening ruimte en de daarin geldende regels, met name als het gaat om natuur. Er is niet voldoende natuur en de natuur die we hebben, moeten we zo goed mogelijk beschermen.

Ik neem u in gedachten mee naar een prachtig stukje natuur met beschermde vogels zoals grutto's en de kemphaan. Het gebied Roode Weel valt binnen de groenblauwe mantel en is een gebied van bovenregionaal belang. Dit gebied functioneert al decennialang als natte natuurplek met botanische, hydrologische en ornithologische waarde.

In het voorstel gaat het om ruim zeven hectare eeuwenoude, natte begraasbare graslanden langs de kreken van het complex Roode Weel. In het bestemmingsplan buitengebied van Steenbergen wordt het omschreven als belangrijk natuurgebied, met als doel het herstel van natuurlijke watersystemen, herstel van plasdraszones, herstel van kwelwater en het meanderen van beken. Hier gelden beperkingen ten aanzien van stedelijke, agrarische en recreatieve ontwikkelingen.

De belangrijkste vraag die we ons in het voorstel moeten stellen is of hier sprake is van aantasting van EHS, of dat een meerwaarde oplevert en of in dezen de juiste procedure gevolgd is.

Er is geen sprake van aantasting van de EHS om ecologische redenen, maar uitsluitend om economische redenen. Het gebied houdt dezelfde oppervlakte, alleen de bestemming verandert. Daarom had hier artikel 4.6 van de Verordening ruimte moeten worden toegepast en had er ook compensatie moeten plaatsvinden. Dat is allemaal niet gebeurd. Wij vinden dat wij ons moeten afvragen wie nu eigenlijk de initiatiefnemer van dit voorstel is en stellen die vraag ook aan de

gedeputeerde. Volgens de procedure had dit de gemeente moeten zijn, toch lijkt alles erop te wijzen dat hier een agrariër direct via de provincie dingen gedaan probeert te krijgen. Dat punt heeft de heer Wagemakers van de PvdA ook al aangekaart.

In de brief van de gemeente staat, dat zij akkoord gaat als de provincie dat vraagt. Dat lijkt ons toch een verkeerde manier van werken.

Wij hebben het advies van de gebiedscommissie goed bekeken en een en ander nagevraagd. De gebiedscommissie was in het geheel niet positief over dit voorstel. Sterker nog, verschillende partijen zoals de BMF (Brabantse Milieufederatie) en Brabants Landschap waren in eerste instantie niet akkoord. Het is ook vreemd om van de voorzitter van de gebiedscommissie te horen, dat de hele commissie vóór het voorstel zou zijn. Dat er nu dan toch briefje van de gemeente ligt, vinden wij niet juist. Waar is het draagvlak van de omgeving? Heeft de gemeenteraad ermee ingestemd of is de brief strikt een brief van het college van de gemeente Steenbergen?

Het omploegen van grond met bestemming EHS is al in 2009 en 2010 zonder vergunning gebeurd. Wat ons betreft had de gemeente Steenbergen toen al moeten ingrijpen en anders had de provincie dat moeten doen. Wij vinden het niet stroken met het groenbeleid dat wij hier hebben afgesproken als het nu wordt omgedraaid en wat is aangetast gewoon gebruikt gaat worden en wat er nog is, beheerd gaat worden. Er moet een meerwaarde zijn voor de provincie anders zal dit leiden tot een precedentwerking waar wij ons moeilijk tegen kunnen verzetten. Het is dan ook betreurenswaardig dat het college deze casus aanhaalt als een voorbeeld van het uitwerken van het nieuwe beleid. Dit is niet het beleid dat wij in onze Staten hebben geaccordeerd. Wij moeten deze gebieden blijven beschermen. Dat is belangrijk. Ik vraag de Staten dit nogmaals goed te bekijken en een en ander te overdenken. Wij wachten het antwoord af en komen in tweede termijn eventueel met een amendement.

Tweede termijn:

Voorzitter! We hebben in onze bijdrage in eerste termijn voldoende aangetoond dat het gebied als geheel, inclusief deze zeven ha., natuurwaarde had. Sterker nog de beelden van google earth uit 2006/2007 van voor de ingreep van de agrariër tonen onomstotelijk dat het gebied ingericht was om dienst te doen als natte natuurparel en als leefgebied voor beschermde en zeldzame vogels. Ja, dat zijn beschermde soorten. Vandaar dat compensatie absoluut op haar plaats is en vandaar dat wij zeggen dat de provincie verkeerd gehandeld heeft en het verkeerde artikel heeft gehanteerd. Het gaat niet om ecologische redenen maar om economische redenen. Wij hebben geen antwoord gehad op onze vraag waarom die keuze is gemaakt en ook niet op de vraag waarom er geen compensatieplan is en waarom het niet gecompenseerd wordt. Mevrouw Spierings sprak daar zojuist ook over.

Het overgebleven deel, vier van de zeven ha., gaat intensief gebruikt worden. Dat betekent de facto dat het gebied gehalveerd is. Wij vinden de ecologische aantasting dusdanig dat wij niet met dit voorstel kunnen instemmen. Het past nog steeds niet in het groenbeleid. Er kan gecompenseerd worden binnen de EHS. Er staat ons een immense opgave te wachten. Wij komen 120 miljoen euro tekort. Ook al ligt het bij de gedeputeerde op de plank als een schoolvoorbeeld van hoe het moet, wij vinden dit niet voldoende. Als wij zo doorgaan, komen wij tekort in het Groenfonds. Bovendien scheppen wij hiermee een precedent voor andere gevallen die bij de provincie komen aankloppen. Volgens de gedeputeerde staat de deur hier open. De toekomst zal het leren. Ik kan niet vooruitkijken, maar om dat voor te zijn hebben wij een amendement ingediend.

Wijziging van de Verordening ruimte 2012, intrekking artikel 9.6 en aanvullend besluit ten behoeve van het Voorbereidingsbesluit zorgvuldige veehouderij van 20 september 2013

Eerste termijn:

Voorzitter! 50PLUS kwam met een reactie uit het hart. Ik voel daar wel in mee.

Het opheffen van de bouwstop met de extra voorwaarden voor de hele veehouderij leidt bij ons wel tot een aantal vragen. In het stuk staat dat het vooral gaat om verplaatsingen omdat er knelpunten zijn. De heer Smeulders van GroenLinks wees daar al op. Ik kan mij echter niet aan de indruk onttrekken dat het ook over uitbreidingen gaat. Zoals de GGD heeft aangegeven en in het Brabant Beraad naar voren is gekomen, er is een direct verband tussen veedichtheid en de risico's op uitbraak van zoönose. Wij vinden het dan ook niet gerechtvaardigd dat wij hier gaan praten over extra voorwaarden waarmee een sector toch kan uitbreiden en daardoor de risico's vergroten. Ik vind dat te gemakkelijk gedacht.

Hoe gaan wij dan om met deze nieuwe voorwaarden zonder een BZV? Die is namelijk nog niet helemaal duidelijk. Als wij extra maatregelen treffen voor de volksgezondheid, kunnen wij ons niet aan de indruk onttrekken dat met het potdicht maken van stallen en met het gebruik van technische middelen zoals luchtwassers het dierenwelzijn in het geding komt. Wij zien liever dat er gestreefd wordt naar meer schaalverkleining (de toegevoegde waarde waarover de gedeputeerde vaak spreekt).

Wij kunnen in grote lijnen meegaan met het voorstel van de PvdA. Wij vinden dat er een dialoog moet zijn over volksgezondheid, met name over de geitenhouderij. Ik refereer aan de woorden van de heer Mondriaan van de fractie van 50PLUS en denk dat hij niet de enige is die er zo over denkt. Wat ons betreft is het zekerheid voor alles.

Ik deel de mening van de PVV dat dit voorstel in korte tijd tot stand is gekomen, dat er haken en ogen aan zitten en dat het ter sprake is gekomen in een vergadering die nogal wat tumult heeft opgeleverd. Daarop komen wij nog terug in het interpellatiedebat.

Tweede termijn:

Voorzitter! Ook wij hebben ons nog niet laten overtuigen door de argumenten die over tafel zijn gekomen. Wij vinden het ook niet zo noodzakelijk om op deze korte termijn in te stemmen met het opheffen van de bouwstop. Volgens ons zijn er genoeg bezwaren geuit. Die bezwaren zijn niet ontkracht, noch door andere fracties noch door de gedeputeerde.

Het opheffen van de bouwstop leidt tot schaalvergroting. Waarom zou je anders een bouwstop opheffen? In het Brabantberaad is heel duidelijk naar voren gekomen en het is zelfs opgenomen op aanraden van de GGD en ondersteund door alle partijen dat er een direct verband is tussen schaalvergroting, meer dieren, en de risico's op ontstaan van zoönose. Ik wil benadrukken dat het in veel gevallen niet zo veel uitmaakt of een bedrijf heel erg afgelegen ligt of bij een dorp, zeker als de stal helemaal dicht is. Het gaat uiteindelijk om de vraag wie ermee geconfronteerd wordt. Dat kunnen ook mensen zijn die in stallen werken. Als die eenmaal besmet zijn, is het goed mogelijk dat ook andere mensen besmet raken. Dat is de afgelopen periode ook gebleken. Dat is voor ons de voornaamste reden dat wij nu niet kunnen instemmen met het opheffen van de bouwstop.

15 november

De notulen van deze Statenvergadering zijn nog niet beschikbaar, waardoor de uiteindelijk uitgesproken bijdrage ook nog niet beschikbaar is.

13 december

De notulen van deze Statenvergadering zijn nog niet beschikbaar, waardoor de uiteindelijk uitgesproken bijdrage ook nog niet beschikbaar is.

Opinieartikelen

Hieronder staan de opinieartikelen die ons Statenlid, Marco van der Wel, heeft ingestuurd. Deze zijn ook na te lezen op [de website van de fractie](#).

Dierenrechten: noodzaak in een egocentrische wereld

(NRC, 26 januari 2013)

Alle dieren verdienen de rechten die hen toekomt. In veel gevallen zullen wij als mens ruimte moeten geven aan dieren en natuur. Het kan daarom niet anders dat daarvoor ook de menselijke rechten moeten worden herschreven.

Het klopt dat dieren een prominente rol in het publieke debat spelen, maar dat is zeker niet altijd het geval geweest. Veel te lang is er alleen gekeken naar wat wij als mensen nodig hebben om ons in al onze behoeften te bevredigen. Als alleenheerser van deze wereld hebben we het ons ook toegeëigend. Wat de schrijvers voor het gemak vergeten te vertellen is dat wij als mens stukmaken wat de evolutie in miljoenen jaren heeft gecreëerd. De geschiktste soort overleeft....? Tegen de macht van de mens is niets opgewassen en dat besef komt met een grote verantwoordelijkheid. Dat besef van verantwoordelijkheid vertaalt zich nu in een grote groep mensen die zich inzetten voor dierenrechten, niet alleen uit dierenliefde maar ook uit mededogen. De opmars van de Partij voor de Dieren in de Nederlandse politiek is daar getuige van.

Mensen zouden zich volgens de schrijvers niet om mensen bekommeren, maar wel om dieren? Een algemene bewering die op niets gebaseerd is. Mensen bekommering zich in de eerste plaats om zichzelf en daarmee is deze stelling ook meteen ontkracht. En doordat mensen alleen aan zichzelf denken bevinden wij ons in een wereld die aan het einde is van wat zij kan dragen. We hebben het ecologisch kapitaal in een sneltreinvaart vernield ter eer en glorie van onszelf, de mens. Wat de schrijvers misschien bedoelen is dat er een gebrek is aan mededogen. Ons egocentrisch brein heeft daar inderdaad grote moeite mee. En mijn mening is dat op sociaal vlak er nog veel te verbeteren is, voor ouderen, voor kinderen, voor zieken en voor dieren. Daar spelen wij zelf een grote rol in, en ik durf nog wel te beweren dat mensen die sociaal zijn naar dieren, dat ook zijn naar andere zwakkere groepen in de samenleving. Een sterk gevoel voor mededogen kent over het algemeen geen onderscheid tussen mens en dier, oud of jong, klein of groot.

Demagogie en onkunde die de schrijvers de dierenvrienden verwijten spreekt ook uit het opiniestuk zelf. Vegetariërs zijn ineens hypocriet, mensen die zich voor dieren in de natuur inzetten hebben gebrek aan inzicht. Volgens mij zetten deze mensen zich voor dieren in om een evenwicht te herstellen dat verloren is gegaan. Het klopt, dezelfde mensen willen ook graag een einde aan megastallen en de nertsenfokkerij, geen circusdieren meer, een stop op jacht en sportvissen. In deze wereld van een overvloed aan eten, kleding en entertainment is dat naar mijn mening ook overbodige luxe ten koste van het welzijn van dieren. Moet ik voor die mening in een hoekje worden gezet, of is mijn overtuiging niet oprecht?

Er is niets mis met het lijden van dieren in de natuur. Het is onderdeel van de levenscyclus en elk rechtgeaarde dierenvriend is zich daar van bewust. Ik kijk zelf niet graag naar een hyena die een reebok te grazen neemt, maar besef terdege dat in de echte natuur het een kwestie van leven of dood is. Wat de schrijvers echter als overijverige dierenliefde aanhalen zijn voorbeelden van situaties waar wij als mens de dieren bewust laten lijden; door ze in megastallen te stoppen, door ze als proefdier te gebruiken, door olifanten in Afrika hun leefgebied af te nemen, door walvissen te bejagen of hun sonar te verstoren. Mensen die deze dieren te hulp komen doen dat eerder omdat zij een gevoel van machteloosheid hebben tegenover de aanstichters; zij willen rechtzetten wat

anderen hebben aangericht. Misschien is het ook wel een stukje schuldgevoel of plaatsvervangende schaamte. Dat heeft volgens mij niets met gebrek aan inzicht in natuur te maken. Zij zijn het die ons een spiegel voorhouden.

Na het einde aan de slavernij en invoeren van de vrouwenrechten is het nu tijd om te kijken naar de dierenrechten, een logische stap in onze beschaving. Het zijn de laatste verkrampde uitingen van zogezegde filosofen zoals R. De Koning en H. de Koning-Timmer die wederom bevestigen dat de tijd echt veranderd is en dat zij behoren tot de oude tijd. Het is moeilijk om dat te accepteren, net als voor ieder mens verandering moeilijk is. De mensen die zich vandaag de dag inzetten voor dierenrechten, op basis van dierenliefde en mededogen, gaan niet meer weg. Sterker nog, de beweging groeit als nooit tevoren en het is slecht een kwestie van tijd voordat er een doorbraak komt voor de rechten van het dier. Om te komen tot dierenrechten zullen wij als mens ruimte moeten geven aan de dieren en de natuur. Aangezien wij egocentrisch zijn ingesteld kan het daarom niet anders dat daarvoor ook de menselijke rechten moeten worden herschreven. Daarmee krijgen dieren automatisch ook menselijke rechten.

Hoe het verder moet met de intensieve veehouderij?

(28 januari 2013)

Dit voorjaar neemt de provincie een aantal belangrijke beslissingen over "hoe het verder moet met de intensieve veehouderij".

Op 5-6-7 februari is er een door de provincie georganiseerde werkconferentie waar alle stakeholders bij aanwezig zullen zijn (eerst locatie Parma nu locatie St Michielsgestel). Eind maart zullen dan in commissies en staten-vergadering knopen worden doorgesneden. Na aandringen van de Partij voor de Dieren zijn ook vertegenwoordigers van Megastallen Nee bij de werkconferentie uitgenodigd.

De denkrichting die het Brabants bestuur in wil slaan is als volgt:

Ontwikkelruimte moet je verdienen. Men wil aan bedrijven ontwikkelruimte bieden mits het bedrijf stappen zet richting zorgvuldige veehouderij (volgens ideeën commissie van Doorn) Er zal dan een duurzaamheidslat langs initiatieven gelegd gaan worden die dan bepaalt of een bedrijf mag uitbreiden. De huidige maximale bouwblok grootte van 1.5 ha ziet men als een belemmering en hier wil men weer vanaf. Men wil géén maximum stellen aan de omvang van het bedrijf of gebieden hiervoor aanwijzen. Kortom overal in het buitengebied; in verweving en logs; kunnen er meer megastallen ontstaan, maar dit keer wel met een duurzaam sausje er overheen!

Als Partij voor de Dieren willen dat niet. Wij zijn de mening toegedaan dat er géén ontwikkelruimte is omdat er al genoeg vee in Brabant is!

Schaliegas laat burger zien wie duurzaam is en wie niet

(13 juni 2013)

De laatste weken heb ik de kranten bol zien staan van hoopvolle naïviteit. De oplossing voor de crisis is nabij. Er waait meteen weer een liberale wind door Nederland. Na aardgas maakt schaliegas ons rijk en zelfvoorzienend!

Alleen de Partij voor de Dieren en GroenLinks hebben zich onvoorwaardelijk tegen de winning van schaliegas uitgesproken; de VVD begint het liefst vandaag met boren. De resterende politieke partijen houden zich nog op de vlakte of veranderen per week van standpunt en willen vooral weten

of schaliegas wel veilig is. 'Veilig' boren is op de een of andere manier dé voorwaarde geworden voor schaliegaswinning. Wanneer deze gedachtecronkel vorm heeft gekregen is mij een raadsel. Hoe kan een kiezer een politieke partij nog serieus nemen wanneer die zich enerzijds niet fel uitspreekt tegen de winning van niet duurzaam schaliegas en anderzijds de kiezer wil doen geloven dat zij zich inzet voor een duurzame koers waarbij rekening wordt gehouden met toekomstige generaties?

De provincies Flevoland en Gelderland hebben zich schaliegasvrij verklaard omdat de winning niet strookt met hun visie op duurzaam gebruik van de ondergrond, zolang de consequenties niet helder in beeld zijn gebracht. De provincie Noord-Brabant heeft in september 2011 tijdens de beantwoording van schriftelijke vragen van de Partij voor de Dieren erkend dat schaliegas eindig en niet duurzaam is. En ook in Noord-Brabant is een motie aangenomen om niet te boren naar schaliegas totdat duidelijk is of schaliegas veilig gewonnen kan worden. Maar hebben de provincies iets in de melk te brokkelen en heeft een schaliegasvrij verklaring op provinciaal niveau zin?

De beslissing om te boren naar schaliegas ligt bij de overheid. Als regelgevend en besluitvormend bestuursorgaan hebben gemeente en provincie maar een kleine vinger in de pap. Zij zullen met hun verzet niet ver komen als ministers besluiten om vanuit het gestelde nationale belang de winning van schaliegas door te zetten. Het Rijk kan ondanks provinciale en gemeentelijke verklaringen alsnog besluiten naar schaliegas te boren; delfstoffen zijn immers eigendom van de staat sinds de mijnwet van Napoleon uit 1810.

Milieuorganisaties blijven terecht hameren op de schade die de boringen aanricht aan onze bodem en aan het Brabantse landschap. Het investeren in technieken om schaliegas te winnen is daarnaast ook weggegooid geld. Ze zijn immers gericht op het winnen van een eindige brandstof en zullen na verloop van korte tijd door duurzame bronnen vervangen moeten worden. Het is uitgesloten dat schaliegas onze generatie lang van energie zal kunnen voorzien. Na het eerste jaar van de winning neemt de hoeveelheid schaliegas uit de bodem al met 68 procent af, de zogenoemde decline curve.

De tijd, moeite en middelen die we nu in de jacht naar schaliegas steken, gaat niet richting oneindige, duurzame energiebronnen zoals zon en wind en daarmee duwen we onze toekomst verder voor ons uit. Brabant laat op deze manier als kennisregio een prachtige kans liggen om zich te onderscheiden op het gebied van duurzaamheid. Juist nu de provincie 60 miljoen wil vrijmaken in een energiefonds voor duurzame energie.

Mijn conclusie is dat de discussie over veilig schaliegas een afleidingsmanoeuvre is van die partijen die niet kunnen wachten tot ze de exploitatie in gang kunnen zetten. Het Rijk heeft een opdracht verleend voor een onderzoek naar de gevaren van schaliegas en in juli worden de resultaten gepubliceerd. De conclusie is ongetwijfeld dat boren veilig kan maar ondertussen glijden we wel steeds verder af in de huidige ecologische crisis. Om de eerdere vraag over het nut van een schaliegasvrij verklaring in de provincie te beantwoorden: Het is een illusie dat we daarmee schaliegasboringen tegen kunnen houden, maar het heeft wel politieke betekenis. De kiezer komt eindelijk te weten welke partijen echt duurzaam zijn en welke partijen onze aarde willen verkwanselen voor minimaal economisch gewin op korte termijn.

***De veehouderij in Brabant - een update
De Brabantse veehouderij aan banden
(16 december 2013)***

Er is weer een hoop gebeurd op het gebied van in de intensieve veehouderij in de afgelopen maanden. Op 13 november 2013 heeft een uitspraak van de Raad van State voor de nodige opschudding gezorgd. De uitspraak heeft verstrekkende gevolgen voor de veehouderijen die op dit moment in afwachting zijn van een natuurbeschermingswetvergunning en zal de vergunningverlening naar verwachting verder op slot zetten.

Verkeerd gehandeld

Volgens de uitspraak van de hoogste bestuursrechter mocht het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant geen gebruik maken van de depositiebank bij het verlenen van vier natuurbeschermingswetvergunningen voor intensieve veehouderijen in Liessel, Someren, De Rips en Deurne. De vergunningen zijn ingetrokken omdat de provincie Noord-Brabant de vergunningen heeft verleend met behulp van saldering, een compensatie van stikstofrechten van bedrijven waarvan de milieuvergunning is ingetrokken voordat de provincie Noord-Brabant de stikstofdepositiebank instelde in september 2009. Dit heeft de provincie volgens de Raad van State onterecht gedaan en dus zijn de vergunningen niet geldig.

Vreugde en gevaar

Natuurbeschermingsorganisaties en burgers die nabij de veehouderijen wonen, zijn blij met deze uitspraak terwijl organisaties zoals ZLTO spreken over een impasse en een onmogelijke situatie. Volgens provinciebestuurder Johan van den Hout leidt dit tot een impasse die alleen door Den Haag kan worden opgelost. Volgens de Raad van State moet er een directe samenhang zijn bij extern salderen op grond van een besluit tot intrekking van de stikstofrechten of op grond van een overeenkomst gesloten tussen het saldogevende en saldo-ontvangende bedrijf. Dit is van belang omdat hiermee gewaarborgd wordt dat als gevolg van het stoppende bedrijf de stikstofuitstoot op het Natura 2000-gebied ook daadwerkelijk vermindert. Wij zien in dat laatste ook een gevaar, want als er private overeenkomsten worden gesloten door boeren onderling, hoe kan de provincie daar dan controle op uitvoeren?

Gevolgen

De uitspraak heeft verstrekkende gevolgen voor de veehouderijen die op dit moment in afwachting zijn van een natuurbeschermingswetvergunning en zal de vergunningverlening naar verwachting verder op slot zetten. Van de 1500 aanvragen voor een vergunning wordt 90 procent geraakt door de uitspraak van de Raad van State. Daarvan zal een groot deel geen vergunning kunnen krijgen. De kans bestaat dat de provincie met de depositiebank moet stoppen en zal besluiten om te wachten op de door het Rijk aangekondigde Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De PAS zal, volgens het ministerie van Economische Zaken, zorgen voor meer ontwikkelruimte in de veehouderij omdat de PAS de boer stimuleert om duurzaam te werken.

PAS als oplossing?

Het is nog maar de vraag of de provincie haar heil zal vinden in de PAS, die nu al ruim twee jaar vertraging heeft opgelopen. Uit een voorlopig advies van de Commissie voor de Milieu Effect Rapportage (MER) blijkt namelijk dat er nog steeds veel vragen zijn over bijvoorbeeld de concretisering van en de beleidsinspanning voor concrete doelen. Dit vinden wij als Partij voor de Dieren zorgelijk, omdat de PAS naar alle waarschijnlijkheid in het voorjaar van 2014 al in gebruik zal worden genomen. Met deze deadline in het vooruitzicht, is het wat ons betreft niet in te verwachten dat er in het voorjaar van 2014 een werkbare, juridisch houdbare PAS is. In de PAS wordt bijvoorbeeld uitgegaan van scenario's waarbij kleine veehouderijen zullen stoppen en dat er nog latente ruimte is die niet benut is. Er wordt vervolgens niet omschreven hoe tot dit resultaat zal worden gekomen en dat is wat ons betreft nu juist de broodnodige eerste stap. Tot nu toe stelt de

PAS namelijk alleen extra eisen aan de techniek (luchtwassers, etc.), terwijl de overheid tegelijkertijd groei van de veestapel in Brabant wil toestaan.

Reconstructieplannen

Verder heeft de Raad van State op 27 november beslist, dat de provincie zeven reconstructieplannen onterecht heeft ingetrokken in maart 2012. De reconstructieplannen bevatten onder andere doelstellingen over de aanpak van verdroging en de ecologische hoofdstructuur en die moeten nu worden voortgezet. Ook is bijvoorbeeld vastgelegd dat bouwblokken niet groter mogen zijn dan 1,5 hectare en dat nieuwvestiging voor veehouderijen is uitgesloten. De Brabantse gedeputeerde van Ecologie, dhr. van den Hout, verwacht echter dat in 2014 de Reconstructiewet en daarmee de reconstructieplannen, van rechtswege nogmaals zullen worden ingetrokken. De gedeputeerde verwacht dat het intrekken van de reconstructieplannen niet zal leiden tot verdere schade aan de natuur. De Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BVZ) zal immers in het voorjaar van 2014 worden vastgesteld en ook dit instrument zal ondernemers stimuleren om extra stappen te zetten in de verduurzaming van de veehouderij met als doel (u raadt het al) meer uitbreidingsmogelijkheden.

Is er nog ruimte voor veehouderij?

De advocaat van de duivel zou waarschijnlijk vragen of de PAS en de BVZ nu nog wel nuttig en noodzakelijk zijn, als er toch geen ruimte lijkt te zijn voor uitbreiding. De Raad van State lijkt immers alleen in de maand november al twee duidelijke signalen af te hebben gegeven dat er geen ruimte is voor uitbreidingen in de veehouderij, integendeel! De provincie Noord-Brabant is in de uitspraken van 13 en 27 november 2013 flink terug gefloten door de Afdeling. Zou de provincie ook bij andere besluiten (zoals de verwachte aankomende vaststelling van de Verordening Ruimte 2014) nogmaals terug gefloten worden door de hoogste bestuursrechter?

Politiek aan zet

De burger heeft zich laten horen toen hij de mogelijkheid had om in te spreken op de nieuwe Verordening ruimte en het werd duidelijk waar deze stond: Meer dierenwelzijn en geen uitbreidingen meer in de veehouderij! Nieuwe aanleg van natuur waar natuur in het gedrang komt in plaats van een financiële vergoeding voor verdwenen natuur. Gaat de provinciale politiek eindelijk naar de burger luisteren? Aan de inzet van de inwoners van Brabant zal het in ieder geval niet liggen!

Als partij hebben we grote waardering voor diegenen die hun stem laten horen voor de natuur en voor de dieren. Ga door in uw strijd naar een gezond, diervriendelijk en mooi Brabant!